

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Přírodovědecká fakulta
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Petr Němeček

GEOGRAFIE A ŠÍŘENÍ FLORBALU

(Geography and diffusion of floorball)

Bakalářská práce

Praha 2009

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jiří Tomeš

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval sám a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje.

Praha 25. 5. 2009

.....

Abstrakt

Cílem této práce bylo pokusit se zmapovat šíření a geografické aspekty florbalu ve světě a posléze analogicky také v České republice. Hledání zákonitostí, podle kterých se florbal ve světě šířil, bylo učiněno především na základě analýzy informací získaných z internetových stránek národních florbalových svazů a mezinárodní florbalové federace (IFF). Práce pomocí statistické analýzy dat potvrdila, že florbal vznikl a utvářel se ve vyspělejších zemích s tradicí ledního hokeje. Ukázalo se také, že florbal je více koncentrován do univerzitních měst. U vybraných zemí byla ve většině případů prokázána určitá souvislost pořadí měst podle počtu obyvatel a pořadí měst podle počtu klubů. Mapovými výstupy jsou v práci znázorněny počty registrovaných hráčů, distribuce florbalových klubů za svět, Evropu a zvláště pak i za Českou republiku. Nechybí ani zmapování důležitých florbalových turnajů. Z důvodu absence podobné studie věřím, že tato práce bude pro tento sport přínosem a přispěje k ucelení geografie světového florbalu.

Abstract

This work is aimed at mapping the expansion and geographical aspects of floorball worldwide and subsequently in the Czech republic. The analysis of information acquired from the internet sites of individual national floorball unions and the International Floorball Federation (IFF) served as a foundation for investigating the pattern of floorball's expansion around the world. This work, based on statistical data analysis, confirmed that floorball originated and evolved in developed countries that have an ice-hockey tradition. It also proved that floorball is concentrated in university cities. In selected countries, a correlation between the city's population and the number of floorball clubs to be found in the city is demonstrated in this work. The map outputs in this study display the number of registered players and the distribution of floorball clubs globally, in Europe and especially in the Czech republic. The mapping of important floorball tournaments is also included in the analysis. In the absence of any similar study in this field, I strongly believe that this work will be beneficial to the floorball sport industry and will contribute to the understanding of floorball's worldwide distribution and geographical expansion.

Obsah

Prohlášení	1
Abstrakt	2
Obsah	3
Přehled použitých zkratk	4
Seznam tabulek	5
Seznam obrázků	6
Seznam příloh.....	7
Úvod	8
1. Co je to florbal.....	9
2. Teoretické přístupy, metodika.....	11
2.1 Teoretické přístupy a literatura věnující se geografii sportu	11
2.2 Metodika a zdroj dat	12
3. Historie florbalu.....	16
3.1 Historie florbalu ve světě	16
3.2 Historie florbalu v České republice	18
4. Šíření florbalu a jeho rozvoj	21
4.1 Šíření florbalu a jeho rozvoj ve světě	21
4.2 Šíření florbalu a jeho rozvoj v ČR.....	29
5. Geografie florbalu.....	33
5.1 Geografie florbalu ve světě.....	33
5.2 Geografie florbalu v Evropě	38
5.3 Geografie florbalu v ostatních částech světa	40
5.4 Geografie florbalu v Česku.....	42
Závěr	46
Literatura a použité zdroje	49
Přílohy.....	54

Přehled použitých zkratk

CHF - Confoederatio Helvetica franc

ČEZ - České energetické závody

ČFBU - Česká florbalová unie

ČR – Česká republika

ČSTV - Český svaz tělesné výchovy

ČT4 - Česká televize 4

DDM - Dům dětí a mládeže

DUB - Deutscher Unihockey Bund

Eurocup - European cup

FIBA - Fédération Internationale de Basketball

FIVB - Fédération Internationale de Volleyball

FIFA - Fédération Internationale de Football Association

GAISF - General Association of International Sports Federations

IFF - International Floorball Federation

IIHF – International Ice Hockey Federation

LFS - Latvijas Florbola Savieniba

LOH – Letní olympijské hry

MOV - Mezinárodní olympijský výbor

OH - Olympijské hry

POPRAK – Pohár pražských škol

Přf UK – Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

SIBF - Svenska Innebandyförbundet

SSBL - Suomen Salibandyliitto

SUHV - Schweizerische Unihockey Verband

SZFB - Slovenský zväz florbalu

UEFA - Union of European Football Associations

USA - United States of America

VŠE - Vysoká škola ekonomická

Seznam tabulek

Tab. 1: Korelace pořadí založení národních hokejových a florbalových svazů ve světě	23
Tab. 2: Florbalové svazy v zemích dle roku založení v letech 1981-2007	24
Tab. 3: Členské země IFF dle kontinentů a roku přijetí v letech 1986-2008.....	24
Tab. 4: Korelace mezi počtem univerzit ve městech a počtem florbalových, volejbalových a basketbalových týmů hrajících první a druhou nejvyšší soutěž ve Finsku, Německu, Slovensku a ČR za rok 2008.....	25
Tab. 5: Podíl týmů hrajících v univerzitních městech na celkovém počtu týmů hrajících první a druhou nejvyšší soutěž ve Finsku, Německu, Slovensku a ČR za rok 2008.....	26
Tab. 6: Počty registrovaných hráčů florbalu členských zemí IFF za rok 2007.....	34
Tab. 7: Souvislost výskytu – intenzity registrovaných hráčů florbalu a ledního hokeje v Evropě (2007)	35
Tab. 8 : Organizátoři Mistrovství světa mužů a žen v letech 1996-2010	39
Tab. 9: Distribuce týmů švédské, finské, švýcarské a české nejvyšší soutěže v roce 2008	41
Tab. 10: Srovnání pořadí měst podle velikosti a podle počtu oddílů v roce 2007.....	46
Tab. 11: Korelace pořadí 40 největších měst podle počtu obyvatel a podle počtu klubů za ČR, Slovensko, Německo, Lotyšsko za rok 2007	46

Seznam obrázků

Obr. 1: Reprezentační utkání ve florbale ČR - FINSKO	11
Obr. 2: Florbalové utkání v Indii	11
Obr. 3: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve Švédsku v letech 1982-2008	27
Obr. 4: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve světě v letech 1996-2007	28
Obr. 5: Hypotetický model regionálního florbalového prostředí a jeho vazeb.....	29
Obr. 6: Pravděpodobné šíření florbalu ve světě do roku 2007 (členové IFF).....	29
Obr. 7: Pravděpodobné šíření florbalu v Evropě do roku 2007 (členové IFF).....	30
Obr. 8: Vývoj počtu registrovaných hráčů v ČR v letech 1996-2007	31
Obr. 9: Obce, které se poprvé zúčastnily nejvyšší celostátní soutěže mužů v letech 1993-2007	32
Obr. 10: Vývoj počtu zúčastněných týmů na turnaji Czech Open v letech 1993-2007.	33
Obr. 11: Počty registrovaných hráčů florbalu členských zemí IFF za rok 2007	35
Obr. 12: Počty registrovaných hráčů florbalu členských zemí IFF v Evropě za rok 2007	35
Obr. 13: Rozšíření florbalu podle Planet Floorball do roku 2006	36
Obr. 14: Podíl členských zemí IFF na celkovém počtu registrovaných hráčů za rok 2007	37
Obr. 15: Organizátoři MS mužů v letech 1996-2008	38
Obr. 16: Organizátoři MS žen v letech 1997-2007	38
Obr. 17: Geografická distribuce klubů členských zemí IFF v Evropě za rok 2008.....	40
Obr. 18: Geografická distribuce klubů členských zemí IFF v Asii za rok 2006	41
Obr. 19: Geografická distribuce klubů v Oceánii v roce 2008	42
Obr. 21: Koncentrace družstev v jednotlivých regionech ČR v roce 2008	44
Obr. 22: Koncentrace oddílů podle obcí ČR v roce 2007	45

Seznam příloh

Příloha 1: Vývoj počtu registrovaných klubů v ČR (1996-2008).....	54
Příloha 2: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve vybraných zemích (1996-2007)	54
Příloha 3: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve vybraných zemích (1996-2007).....	55
Příloha 4: Obce ČR, ve kterých sídlí více jak jeden oddíl (2007)	55
Příloha 5: Příjmy IFF (1996;2005;2006;2007;2008).....	56
Příloha 6: Divácké návštěvy švédské nejvyšší soutěže (1991-2008)	56
Příloha 7: Mezinárodní přestupy (1998-2006), pořadí destinačních zemí	57
Příloha 8: Členské země IIHF podle roku přijetí (1908-2008).....	57

Úvod

Florbal jakožto poměrně mladý sport je stále populárnějším nejen u nás v České republice, ale začíná si získávat své místo mezi sporty i po celém světě.

Ve Švédsku, jemuž se přičítá zásluha za vznik této hry, počet registrovaných hráčů překonal počet registrovaných hráčů ledního hokeje, který má v zemi dlouhou tradici a nemálo mezinárodních úspěchů. Za poměrně krátkou historii tento sport progresivně získává nové hráče, šíří se do nových zemí a usiluje o místo na letních olympijských hrách (LOH). Z původně studentské hry se florbal pomalu stává sportem profesionálním a se zvyšujícím se zájmem veřejnosti se zvyšuje i zájem médií o něj.

Florbal je moderní sport, který symbolizuje rychlost, dynamiku, jednoduchost. Neustále se vyvíjí a nechává si prostor pro kreativitu a časté inovace. Těmito vlastnostmi lehce zapadá do dnešní společnosti a právě v těchto atributech lze sledovat jeho rychlý rozvoj a dnešní popularitu.

I přesto, že florbal již zasáhl širší věkové kategorie, nejrozšířenější je mezi mladými lidmi, zejména studenty. Ti nejen, že spoluvytváří a zdokonalují tento sport, ale podstatnou roli hraje i jejich migrace ať už v rámci studia, práce, či poznávání, která je v dnešní době navíc podporována světovou globalizací. Veliký podíl na šíření florbalu má také internet a schopnost mladých lidí toto médium efektivně využívat.

Pokud bychom chtěli najít odbornou literaturu věnující se florbalu, setkáme se především s literaturou věnující se metodice sportu nebo příručkami pro trenéry, tělocvikáře apod.

Z důvodu absence podobné studie věřím, že tato práce bude pro tento sport přínosem a přispěje k ucelení geografie světového florbalu. Pokud by se tomu tak stalo, chtěl bych v této studii podrobněji pokračovat.

Rád bych poděkoval všem autorům knih, článků, webových stránek a florbalových svazů, z kterých jsem čerpal a které uvádím v této práci.

Především bych však chtěl poděkovat mému školiteli Jiřímu Tomešovi, který mě nejen inspiroval k této práci „Prvním fotbalovým atlasem světa“ (2000), na kterém se podílel, ale také mi svými cennými informacemi pomohl toto téma zpracovat.

1. Co je to florbal

Florbal (anglicky Floorball – spojení slov floor – podlaha a ball – míč, míček) je hra podobná lednímu hokeji. Některé zdroje hovoří o sportu, který je kombinací fotbalu a ledního hokeje či hokeje bez ledu. Někdy je florbal také přirovnáván k pozemnímu hokeji. Florbal se hraje převážně ve sportovních halách na umělém povrchu či na parketách. V rozvojových zemích se běžně hraje i na hlíně, někde dokonce i na trávě. Základ hry je podobný lednímu hokeji.

Cílem hry je vstřelit více branek než soupeř na branky podobných rozměrů. Hraje se 3x20 minut čistého času, za každý tým hraje na hřišti 5 hráčů a brankář, kteří se mohou během hry libovolně střídát podobně jako v ledním hokeji. Běžně se střídá celá pětice hráčů zhruba v rozmezí 45 vteřin až 2 minuty. Na vyšší úrovni tak hraje tým zápas až s dvaceti hráči. Faulující hráči jsou podobně jako v hokeji vylučováni buď na několik trestních minut¹, nebo jako ve fotbale dostávají červenou kartu² a nemohou dále zasáhnout do utkání. Tyto karty jsou ve florbalu udělovány pouze výjimečně. Nejčastějším proviněním bývají fauly hokejkou, ale ne vždy vedou tyto prohřešky k vyloučení hráče. Pokud hráč fauluje protihráče ve vyložené brankové příležitosti, je stejně jako v hokeji nařízeno trestné střílení.

Florbal sice převzal základní pravidla a systém hry z ledního hokeje, ve skutečnosti se ale jedná spíše o sport příbuzný lednímu hokeji. Jak již bylo zmíněno, nehraje se na ledu, tedy bez bruslí, se specifickým plastovým děrovaným míčkem, plastovými hokejkami, které jsou kratší než běžné hokejové, brankáři nemají klasickou hokejovou výzbroj a hrají bez hokejky. Hráč nesmí být více jak jedním kolenem na zemi³, nesmí hrát rukou, hlavou ani hokejkou mezi nohama protihráče. Hřiště je zhruba o třetinu menší než kluziště ledního hokeje, je ohraničeno mantinely vysokými 50 cm a protože postavení mimo hru, či zakázané uvolnění ve hře neexistuje, nejsou na hrací ploše vyznačeny klasické hokejové čáry. Spojení s fotbalem by se dalo vyzorovat v zahrávání standardních situací, např. pokud se míček dostane za mantinel, do tzv. „outu“, nebo po provinění některého z hráčů faulem.

Hra samotná je mnohem techničtější a podstatně méně agresivní než hokej. Dlouhou dobu byl florbal označován jako bezkontaktní sport. I právě proto, že riziko

¹ Hráči jsou vylučováni na 2, 5, 10 minut nebo 5 minut + do konce utkání (červená karta)

² Červená karta má 3 stupně, nejvyšší 3 stupeň je například za inzultaci rozhodčího

³ Jedná se o „hru na zemi“

zranění ve florbalu je podstatně menší než u ostatních příbuzných sportů, je florbal oblíbený mezi tělocvikáři a všeobecně mezi lidmi, kteří pracují s mládeží. Často bývá na školní úrovni obvyklé, že hrají smíšené týmy chlapců s dívkami.⁴ Tyto skutečnosti jistě také napomáhají popularitě tohoto sportu na školách a univerzitách.

Obr. 1: Reprezentační utkání ve florbale ČR - FINSKO

Zdroj: <http://www.badpoint.cz/www/florbar/floorball4.jpg>

Obr. 2: Florbalové utkání v Indii

Zdroj: <http://www.floorballindia.org/4th%20National/a-24.jpg>

⁴ Například školní florbalový turnaj Přf UK má za podmínku, aby byla na hřišti vždy alespoň jedna hráčka v každém družstvu

2. Teoretické přístupy, metodika

Geografie sportu není v literatuře prázdným pojmem. Anglický profesor John Bale, který je považován za průkopníka sportovní geografie, se tímto tématem zabýval hned v několika literárních dílech.

Přestože Dear (1988) tvrdí, že problematika sportu není pro geografy ani v období rozvoje postmoderních přístupů a témat důležitým předmětem zájmu, mnoho geografů se touto problematikou zabývalo a s rostoucím významem sportu zabývá stále častěji. „*Sport je těsně spojen s globálním hospodářstvím a formováním mezinárodního systému.*“ (De Chano, Shelley, 2004)

2.1 Teoretické přístupy a literatura věnující se geografii sportu

I když se geografie sportu stává, zejména ve Velké Británii a USA, atraktivní disciplínou, odborných prací o šíření sportu je stále poskrovnu. Jednou z prestižních publikací věnující se této problematice je „*Sports Geography*“ (Bale 1989). Autor zkoumá vztahy mezi sportem a jeho umístěním v čase a prostoru a snaží se zmapovat šíření sportu ve světě a jeho ekonomické dopady. Dále zmiňuje například souvislost šíření sportu s migrací obyvatel (Bale 2000).

Analýzy šíření sportu v časoprostoru lze teoreticky opírat o poznatky „*time-space geography*“, lundské školy (Hägerstrand, Törnquist), a na ně navazující práce Preda, Thrifta a Rogerse. „*Time-space geography*“, se zabývá studiem lidských aktivit v časoprostoru a ve většině případů je aplikována na šíření inovací, kulturních fenoménů či nemocí. Šíření Rogers (1983) popsal jako „*Proces, kterým je inovace sdělena skrz určité komunikační kanály v průběhu času, mezi členy společenského systému*“.

Spojení geografie sportu s „*time-space geography*“, najdeme například v eseji „*Sport: culture and geography*“ (Wagner 1981), v níž autor hovoří dokonce o „*dobývání prostoru*“ sportem.

Zajímavé vysvětlení fungování sil, které mohou usnadnit šíření sportu v novém prostředí (Thoma, Chalip 1996) je sepsáno ve třech bodech: „1. Přizpůsobování sportovní praxe k hodnotám a stylu novým kulturním rámcům. 2. Podpora elity 3. Společenské rozdílení zájmu“. Thoma a Chalip zdůrazňují, že „*Přijetí sportu je*

usnadněno tehdy, pokud je způsob jeho podání, trénování a samotná hra přizpůsobena zájmům a přednostem cílové skupiny⁴. Elita je důležitá pro snadnější přijetí sportu zvláště proto, že ho může podporovat poskytováním zdrojů, společenským postavením a politickým vlivem. Sport je pak zavedený do společností tehdy, až když ho provozují místní obyvatelé.

Martin Van Bottenburg se v knize „Global Games“ (2001), ptá, „Proč jednotlivé země mají různé národní sporty v době, kdy šíření ustálených sportů dosáhlo globálního statusu“. Odlišné šíření a popularizaci sportu přisuzuje čtyřem zemím: Británii, Německu, USA a Japonsku, které označuje jako „jádra rozptylu“, odpovědné za šíření sportů a jejich dnešního rozložení ve světě. Mezinárodní šíření organizovaného sportu tak vysvětluje mocenskými vztahy mezi zeměmi „Tato jádra byla ekonomicky, politicky a kulturně dominantní, potlačující jiné národy, které užívaly sport (vedle kultury) jako prostředek odporu vůči formám kolonizace a imperialismu“ (Bottenburg 2001).

Literatura, která by se věnovala zmapování florbalu nebo dokonce jeho šíření, podle Mezinárodní florbalové asociace (IFF) neexistuje. Podobné je to až na výjimky i u jiných minoritních sportů, kde jsou studie na toto téma pouze výjimečné⁵.

2.2 Metodika a zdroj dat

Předtím, než vznikla tato studie, bylo nutné zjistit, zda vůbec existují alespoň základní data a informace o florbalu v jednotlivých zemích. Na stránkách IFF byly k dispozici pouze počty klubů a registrovaných hráčů za členské země od roku 1996.

Bylo tedy nutné kontaktovat IFF, která však oznámila, že podrobnější data nevládní, ale poskytla alespoň emailové adresy na jednotlivé svazy.

Většina svazů však na dotazy vůbec nereagovala, a tak zdrojem informací byly často jejich internetové stránky, v mnoha případech také stránky klubů v zemích, či zajímavé florbalové projekty. O některých bude v této studii ještě podrobněji pojednáno. Dostupnost dat a jejich kvalita byla často dána florbalovou vyspělostí země. Našly se i výjimky, jmenovitě z Austrálie, kde se florbal teprve rozvíjí, byla po kontaktu s vedením tamějšího svazu, zaslána velice podrobná a kvalitně zpracovaná data za jednotlivé regiony. Z knihovny v Sydney se podařilo sehnat velice zajímavý článek, který pomohl při této studii: „Floorball’s Penetration of Australia - Rethinking the

---

⁵ Například práce o šíření kriketu (Kaufman, Patterson 2005)

Nexus of Globalisation and Marketing“ (Fong-Yi Lai 1999). Jako výborný zdroj informací posloužil i německý online magazín „Unihockeymag“, který vychází každý měsíc a je volně dostupný na internetu.

Cílem práce je pokusit se zmapovat šíření a geografické aspekty florbalu ve světě a posléze analogicky také v České republice, odpovědět na otázku: „Jak a proč se tento sport šíří“, a zjistit důvody stále větší popularity florbalu. V neposlední řadě mapovými výstupy znázornit světový, evropský a zvláště pak i český florbal jak na klubové, tak i na mezinárodní úrovni a také porovnat jednotlivé země na základě získaných dat.

První stanovená hypotéza této studie říká, že florbal vznikl a utvářel se ve vyspělejších zemích s tradicí ledního hokeje. Počátky šíření tohoto sportu přisuzují studentům a univerzitám, kde florbal začal a přes které se v mnoha případech rozšiřoval i za hranice původních zemí a proto druhá hypotéza je formulována tak, že florbal je soustředěn do větších měst, resp. měst univerzitních. Třetí a zároveň poslední hypotéza předpokládá, že profesionalizace sportu je záležitostí ekonomicky vyspělejších a vůči novým světovým trendům otevřených zemí, jakou je například Česká republika.

Aby mohly být některé z těchto hypotéz potvrzeny či zamítnuty, bylo zapotřebí shromáždit množství dat nejen za florbal, ale i za jiné sporty. Nejčastějším zdrojem informací, byly podobně jako u florbalu, oficiální stránky mezinárodních a národních svazů, nebo stránky sportovních klubů. Pro potřeby statistické analýzy bylo nutné sehnat data o počtu obyvatel ve městech a počtu univerzit a jejich studentů ve vybraných zemích. V tomto případě nejčastějším zdrojem byly webové stránky CIA a Wikipedie.

Jako první se nabízelo porovnání florbalu v souvislosti s univerzitními městy a studenty se sporty jemu podobnému jakými jsou hokejbal, pozemní hokej či in-line hokej. Ve všech třech případech byly data pro srovnání nedostačující a proto byly nakonec jako vhodné sporty zvoleny basketbal a volejbal. Zajímavé pak bylo porovnání basketbalu a florbalu, jelikož basketbal je často označován jako „sport vysokoškoláků“. Pro porovnání těchto sportů byly vybrány čtyři země, konkrétně Česká republika, Finsko, Německo a Slovensko. V prvních dvou případech se jedná o státy s širokou základnou registrovaných hráčů florbalu a v případě Německa a Slovenska o země, kde se florbalu v poslední době daří a každoročně zde narůstá jeho popularita.

V neposlední řadě bylo zajímavé zkoumat souvislost florbalu s ledním hokejem. V tomto případě byly použity data o vstupu národních svazů do mezinárodní florbalové

federace (IFF), resp. mezinárodní federace ledního hokeje (IIHF) a počty registrovaných hráčů za jednotlivé země.

Z těchto uvedených vstupů byla následně provedena statistická analýza. Konkrétně korelace registrovaných hráčů ledního hokeje a registrovaných hráčů florbalu v Evropě. Korelace pořadí 40 největších měst podle počtu obyvatel a podle počtu klubů za vybrané země (ČR, Slovensko, Německo, Lotyšsko). Korelace počtu univerzit a počtu týmů působících ve městech, kde se nachází jedna či více univerzit pro vybrané sporty ve vybraných zemích. Podíl týmů vybraných sportů hrajících první dvě nejvyšší soutěže ve městech, kde se nachází alespoň jedna univerzita za vybrané země a také korelace pořadí založení svazů ledního hokeje a založení florbalových svazů. Korelace byly vypočítány pomocí programu SPSS. Při zkoumání lineárních závislostí je použit Pearsonův korelační koeficient a v případě korelace pořadí Spearmanův korelační koeficient. Míru korelace pak v obou případech vyjadřuje korelační koeficient, který může nabývat hodnot -1 až $+1$. Hodnota korelačního koeficientu -1 značí zcela nepřímou závislost, kdežto hodnota korelačního koeficientu $+1$ značí zcela přímou závislost. Čím blíže se tedy výsledný korelační koeficient přibližuje $+1$, tím silnější je závislost sledovaných jevů.

Při konstrukci mapy pravděpodobného šíření florbalu ve světě a v Evropě bylo postupováno následovně. Nejprve se rozdělily nashromážděné informace o jednotlivých zemích do tří kategorií podle spolehlivosti zdroje. Do první kategorie, která je označena jako vysoce pravděpodobný směr šíření, jsou zařazené zdroje, které přímo či nepřímo odkazovaly na zemi, odkud se florbal rozšířil. V přímých případech se jednalo především o emaily od důvěryhodných osob, informace z webových stránek svazů či klubů a informace z florbalových magazínů. V nepřímých případech byl indikátorem nejčastěji hráč nebo trenér jiné národnosti, který je se začátky florbalu v zemi spojován, např. finský trenér indické reprezentace. Do druhé kategorie jsou zařazené méně důvěryhodné zdroje, jakými jsou florbalové blogy a diskuse a také vlastní dedukce. Je zde uvažován vliv okolních států, zvláště pak příhraniční regiony, kde se florbal hraje s kombinací s hierarchií založení florbalového svazu v zemi. Dobrým příkladem je Polsko, kde je hlavní koncentrace florbalu u českých hranic, konkrétně poblíž českého florbalového jádra ve Slezsku, přičemž Polsko založilo národní florbalový svaz později než Česká republika. Tato kategorie je označena jako pravděpodobný směr šíření.

Do třetí kategorie jsou zařazené země, u kterých nelze určit, odkud se do nich florbal rozšířil. Většinou se jedná o země, ve kterých je florbal velmi málo rozvinut a

dostupné informace o tamějším florbalovém dění jsou buď velmi strohé nebo dokonce žádné.

Při tvorbě mapy pravděpodobného šíření florbalu byly nejdříve vytyčeny epicentra, tedy země, ze kterých se florbal rozšířil s vysokou pravděpodobností minimálně do dalších tří států a poté vyznačeny směry vysoce pravděpodobného šíření a pravděpodobného šíření. Šířením florbalu mezi státy je v tomto případě uvažováno, jaká země rozšířila florbal do země jiné jako první. Z jakých států byl další florbalový vývoj v jednotlivých zemích ovlivňován, není v podstatě možné podchytit, ale například v ČR platilo, že skupinka studentů, která s florbalem přišla jako první do styku, hrála určitou roli v jeho dalším vývoji u nás.

Na základě svých hypotéz a pozdějších poznatků, byl zkonstruován hypotetický model regionálního florbalového prostředí a jeho mechanismy. Uvažovány jsou zde přímé souvislosti a vlivy, které napomáhají utváření regionálního florbalového prostředí.

Použité grafy a tabulky v této práci jsou vytvářené programem Microsoft Excel, mapy byly zkonstruovány v programu ArcGIS.

3. Historie florbalu

Historie florbalu je poměrně krátká a faktem zůstává, že byl tento sport vyvinut z her jemu podobných. Byl budován se záměrem vytvořit co nejjednodušší a nejzábavnější formu hokeje a právě v tom je jeho největší síla a potenciál.

3.1 Historie florbalu ve světě

Mnoho zdrojů spojuje počátky florbalu se Severní Amerikou. Tradice ledního hokeje v zámoří zapříčinila rozšíření tohoto sportu a jeho modifikací na pevné povrchy⁶. Jednou z těchto modifikací ledního hokeje byla také hra označována jako „Floorhockey“.

Tento sport, který mohl zdánlivě připomínat dnešní florbal, se hrál zhruba od poloviny padesátých let dvacátého století v USA⁷. Hráči dřívějšího „floorhockeye“ hráli s plastickým pukem a plastickými hokejkami⁸, podobným těm, které se používají při ledním hokeji. O tom, jestli se sport více podobá hokejbalu⁹, či florbalu, můžeme pouze spekulovat.

Tuto hru údajně vidělo i několik švédských studentů, kteří jí koncem šedesátých let představili ve své rodné zemi, která se všeobecně považuje za kolébku tohoto sportu.

Počátky hry s plastickými holemi a balónkem tak mají kořeny v Göteborgu, kde skupina mladých lidí praktikovala sport právě s míčkem¹⁰. Plastické hole údajně zakoupil jeden z nich v holandském hračkářství. Později tento hráč založil i firmu na výrobu plastových hokejek.

Tato hra postupně vzbuzovala stále větší zájem u veřejnosti, především ve školách, jejich přidružených organizacích a rekreačních střediscích. Sport byl zpočátku označován např. jako floor hockey, soft hockey, či indor bandy, hrál se převážně na menším hřišti na malé branky a počet hráčů nebyl pevně určen, stejně tak jako jeho pravidla.

---

⁶ Klasické příklady můžeme najít například v hokejbale či inline hokeji

⁷ První turnaj ve floorhockeyi byl uskutečněn pro děti v Michiganu roku 1962

⁸ První plastické hokejky byly vyrobeny americkou firmou Comon již v roce 1958

⁹ V angličtině „street hockey“ - zřejmě nejoblíbenější modifikace ledního hokeje v Severní Americe

¹⁰ Míček se používá například i ve hře „bandy“, pozemním hokeji, či hokejbale

Vznik florbalu, tak jak ho známe dnes, se datuje ke konci sedmdesátých let do švédského městečka Sala, které leží zhruba 100 km severně od Stockholmu, a je spojován s mladíkem Cristerem Gustafssonem.

Právě on údajně začal hrát florbal na větším hřišti s většími brankami a brankáři. Brzy založil první florbalový klub Sala IBK. Po několika přátelských zápasech s jinými nadšenci do této hry se začaly v zemi objevovat další kluby, což vyústilo k uspořádání prvního mistrovství Švédska roku 1980 ve Västerås. Turnaje se tenkrát zúčastnilo celkem 18 týmů. O rok později (1981) byl 15 asociacemi z celé země založen Švédský florbalový svaz (SIBF) v Sala, kde byl Crister Gustafsson jmenován hlavním mluvčím organizace.

Florbal (resp. švédsky innebandy) nadále velmi rychle nabýval na popularitě a roku 1984 existovalo ve Švédsku již 100 sdružení a hrála se zde organizovaná liga. Roku 1985 se florbal stal členem Švédské národní sportovní asociace (Riksidrottsförbundet), čímž se florbalovým klubům začalo dostávat také finanční pomoci.

Od poloviny 70. let se začal rozvíjet sport i v sousedním Finsku, kam se florbal dostal zřejmě přes studenty. První zápasy hry zvané „sähly“¹¹ se odehrávaly na univerzitě v Helsinkách a brzy také v dalších studentských městech, například v Hämeenlinně, Turku, Tampere, Jyväskylä a Joensuu.

Prakticky souběžně se švédským „innebandy“ a finským „salibandy“, avšak vlastní cestou, se ve Švýcarsku rozvíjel sport zvaný „unihockey“, s kterým začal učitel tělocviku v Bernu. Pravidla byla trochu odlišnější než u skandinávské hry, například brankáři chytali s hokejkami jako v ledním hokeji a hrál se zde jak velký¹², tak malý¹³ florbal. I přesto bylo Švýcarsko spolu se Švédskem a Finskem u vzniku mezinárodní florbalové federace (IFF), která vznikla roku 1986 ve švédské Huskvarně.

Florbal se začal rychle šířit po celé Evropě a brzy se staly členy IFF i další státy. V roce 1990 bylo zaregistrováno již přes tisíc klubů s 25 000 registrovanými hráči.

Spolu s rostoucí základnou hráčů se rozvíjel i výrobní průmysl zaměřený na florbalové vybavení. Trh s florbalovým vybavením brzy ovládly především skandinávské společnosti. Vznikly například firmy Unihoc, Jolly, Canadien, ale do

---

¹¹ Později salibandy

¹² Grossfeld unihockey – klasické hřiště s brankáři

¹³ Kleinfeld unihockey - na menším hřišti bez brankářů ve 3 hráčích na každé straně

výroby se zapojili i výrobci jakými jsou Exel, Karhu, Salming a mnoho dalších, jenž objevily ve florbale veliký tržní potenciál.

V roce 1993 se uskutečňuje první evropský šampionát klubů žen v Helsinkách a mužů ve Stockholmu. Turnaje se zúčastnily týmy ze Švédska, Finska, Švýcarska, Norska, Dánska a Ruska. O rok později se v Helsinkách uskutečnil první evropský šampionát mužských reprezentací, kde nechyběla ani Česká republika. Roku 1996 se ve Švédsku konal již celosvětový šampionát, kde se představily reprezentace Švédska, Finska, Švýcarska, Norska, Dánska, Německa, ČR, Estonska, Lotyšska, Maďarska, Ruska a Singapuru. O šampionát byl veliký zájem, což potvrdila i návštěva finálového zápasu Švédsko – Finsko v hokejové hale Globen, která byla naplněna 15 106 diváky¹⁴. Od této chvíle se každý sudý rok hraje Mistrovství světa mužů a každý lichý rok Mistrovství světa žen. Nutno podotknout, že všechny mužské šampionáty zatím vyhrálo Švédsko, které v tomto sportu zatím stále jasně dominuje jak na klubové, tak i na reprezentační úrovni.

Ve Švédsku hraje přibližně 132 tisíc registrovaných hráčů, což je přibližně čtyřikrát více než ve Finsku, které je považováno za druhého největšího florbalového veličána. Odhadem hraje ve Švédsku florbal přes půl milionu hráčů.

Roku 2000 se stala IFF členem GAISF¹⁵ a udělala první krok k tomu, aby se florbal v budoucnu mohl stát olympijským sportem.

V roce 2002 se pořádalo Mistrovství světa v Helsinkách, na kterém startovaly týmy ze všech kontinentů kromě Jižní Ameriky a Afriky, kde se florbal sice už také hraje, ale je teprve v počátcích.

3.2 Historie florbalu v České republice

Stejně tak jako v mnoha jiných případech se první setkání s florbalem u nás uskutečnilo přes studenty. Roku 1984 bylo několik studentů VŠE na stáži na helsinské univerzitě, kde jim hru představili místní studenti, kteří s nimi sehráli přátelský zápas.

Když o několik měsíců později přijeli finští studenti do Prahy, přivezli sebou i florbalové hole, které zde zanechali. Tyto hole však vydržely pouze několik měsíců, než se je podařilo zničit. Florbal se tak do našich krajín znovu vrátil až začátkem

---

¹⁴ Rekordní návštěva haly

¹⁵ General Association of International Sports Federations

devadesátých let a velkou roli zde hrála cestovní kancelář Excalibur Tours, zejména pak bratři Vaculíkové. Ředitel švédské pobočky této firmy přivezl z Göteborgu florbalové vybavení na ukázkou do Prahy. Toto vybavení poté používala ve Střešovicích právě skupina lidí kolem bratří Vaculíků. Roku 1991 podnikl Martin Vaculík pracovní cestu do Švédska, kde se mimo jiné zúčastnil i celosvětového florbalového semináře a přivezl zpět do Čech 100 florbalových holí Unihoc.

O rok později byly opět díky bratrům Vaculíkům přivezeny z Maďarska první opravdové florbalové mantinely.

Ve Střešovicích vznikla dvě mužstva pod názvy Old Boys¹⁶ a Forza, která byla později zastřešena sportovním oddílem Tatran Střešovice, jenž začal pořádat první florbalové turnaje v Česku. Florbalu se začalo věnovat stále více lidí, někteří z nich přicházeli z řad hokejbalistů, ale objevovali se také hráči z ledního hokeje. Začala vznikat družstva jako Mentos, Mušle, Ocelové Tyče a další. Florbal do Česka později pronikal i jinými cestami, nejen ze Skandinávie.

Roku 1992 do Jaroměře přijel na soustředění švýcarský florbalový klub UHC Unicorns Mettmensteten, který zde také zanechal florbalové vybavení a tak se hra začala rozvíjet i mimo Prahu. Brzy se sport dostal i do Ostravy, kde vzniklo hned několik nových klubů.

Roku 1992 byla založena Česká florbalová unie (ČFBU), která vstoupila do Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV). O rok později se v Praze pořádal mezinárodní klubový turnaj Czech Open, který se pořádá každoročně a vybudoval si v zahraničí zvučné jméno. Téhož roku také začala první organizovaná soutěž¹⁷ na našem území. Hned druhý turnaj Czech Open v roce 1994 byl kvůli velikému zájmu převzat pod záštitu hlavního města Prahy v čele s primátorem Janem Koukalem. Každoročně se tohoto turnaje zúčastňují týmy z celé Evropy. V roce 2007 přijelo na turnaj 224 družstev a na seznamu figuroval dokonce i tým z Kanady.

V Čechách, jakožto zemi s hokejovou tradicí, se florbal rychle ujal a začal se velmi progresivně rozvíjet a nabírat nové hráče. Sportu se velmi dařilo i na školní úrovni, čehož si všimly i různé zájmové organizace jako například Domovy dětí a mládeže (DDM), které začaly otevírat florbalové kroužky a pořádat pravidelné turnaje¹⁸.

---

¹⁶ Později Excalibur

¹⁷ První soutěží byla kvalifikace o první ligu, hrálo ji 16 týmů, z kterých vzešlo 10

¹⁸ Například Pohár pražských škol (POPRASK)

Velikou událostí pro tento sport v Čechách bylo pořádání Mistrovství světa v roce 1998. Od tohoto roku se počet klubů a hráčů začal rozšiřovat ještě mnohem rychleji a v zemi bylo najednou více registrovaných hráčů než v Norsku. Předminulý rok počtem registrovaných hráčů¹⁹ přeskočila Česká republika dokonce Švýcarsko, které stálo u zrodu této hry (příloha 2).

Na velikány Švédsko a Finsko se český florbal začíná dotahovat i výsledkově, důkazem je Mistrovství světa v roce 2004, kdy se mužská reprezentace dokázala probojovat až do finále a získala stříbrné medaile po těsné prohře nad zatím dominantními Švédy.

---

¹⁹ 29 253 registrovaných hráčů k 30.6. 2007

4. Šíření florbalu a jeho rozvoj

Přestože se jedná o moderní sport, prvopočátky florbalové expanze v mnohém připomínají šíření dnes již tradičních sportů, jakými jsou například lední hokej či fotbal.

V polovině devadesátých let s rozvojem médií a především pak internetu můžeme hovořit o zrychlení procesu šíření, či další fázi šíření sportu. Tato skutečnost se samozřejmě vztahuje i na většinu ostatních sportů.

4.1 Šíření florbalu a jeho rozvoj ve světě

Prvopočátky hry v Severní Americe a odkaz na „floor hockey“, popsané v předešlé kapitole (3.1), lze považovat pouze za určitou inspiraci k vytvoření samotného florbalu. Když se florbal v Evropě utvářel do nynější podoby a vznikala IFF, Severní Amerika nikterak neovlivňovala toto dění.

Důkazem toho je členství USA v IFF sedm let po jeho založení (Kanada se stává členem ještě mnohem později²⁰). Florbal v dnešní podobě se dostal do Severní Ameriky právě ze Skandinávie. Faktem však zůstává, že u zrodu hry a jejího vývoje stály země, které mají dlouhou tradici ledního hokeje. Hokejové povědomí společnosti a prvky ledního hokeje ve florbalu lze považovat za důležité nositele jeho dalšího rozvoje. Stejně tak se zde nabízí srovnání s šířením ledního hokeje v jeho moderní podobě ze zámoří do Evropy.

Jak je známo, lední hokej byl šířen především anglickými vojáky a studenty, kteří po návratu z Kanady na přelomu 19. a 20. století tento sport praktikovali. Lední hokej se pak v Evropě rychle rozvíjel²¹. Podobně jako u ledního hokeje víme, že se florbal v jeho začátcích šířil především přes studenty, školy a univerzity.

Kromě zemí, které leží v klimatických pásmech vhodných k hraní ledního hokeje, se florbalu daří zvláště v zemích s tradicí a úspěchy pozemního hokeje, který byl po světě šířen hlavně Brity do jejich tehdejších kolonií.

---

²⁰ USA se stala oficiálně členem roku 1994, Kanada až roku 2001

²¹ Jeho rychlý rozvoj uspíšil v té době v Evropě velmi oblíbený "bandy" hokej na ledě, který se hrál s kulatým míčkem, lze nalézt souvislost s pojmenováním florbalu, neboli švédsky innebandy (v přímém překladu „bandy uvnitř“), či finském salibandy („halové bandy“).

Také proto můžeme na florbalové mapě nalézt například Austrálii, Nový Zéland, Indii, Pákistán. V Evropě jsou v pozemním hokeji kromě Velké Británie historicky úspěšnější například Holanďané, Španělé či Němci.

To, že je florbal oblíbenější především v zemích, kde je určitá tradice ledního či pozemního hokeje, zřejmě není náhoda. Hodnoty korelace (viz tab. 1) naznačují, že existuje určitá spojitost i mezi založením národních hokejových a národních florbalových svazů. Z tohoto zjištění by se dalo usuzovat, že v zemích, kde se začal hrát dříve lední hokej, se začal hrát dříve i florbal a naopak v zemích, v kterých se lední hokej uchytil až později, se i florbal hraje mnohem kratší dobu. Z dat lze také vypožorovat, že státy, které vstoupily do mezinárodní federace mezi prvními, jsou spíše zeměmi vyspělejšími a státy, které vstoupily později, jsou až na výjimky země ekonomicky méně vyspělé (tab. 3, příloha 8).

Tab. 1: Korelace pořadí založení národních hokejových a florbalových svazů ve světě

			pořadí florbal	pořadí hokej
Spearman's rho	pořadí florbal	Correlation Coefficient	1	,589(**)
		Sig. (2-tailed)	.	0,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

N = 37

Zdroj: IFF, IIHF

V následující tabulce č. 2 je chronologicky znázorněno zakládání národních florbalových svazů, na kterém lze pozorovat šíření florbalu do jednotlivých zemí. Kanada nemá vlastní florbalový svaz a florbal spadá pod „Bandy Federation of Canada“, přesto byla země přijata do IFF roku 2001 (tab. 3). Vlastní florbalový svaz zatím nemá ani další členská země Thajsko (florbal je na počátku rozvoje).

Přednost a přitažlivost florbalu spočívá v jeho jednoduchosti a herní zábavnosti. Není zatěžován pravidly typu postavení mimo hru (popř. zakázaného uvolnění). Pro svojí nenáročnost může být provozován na rekreační úrovni v podstatě kýmkoliv. Dalo by se říci, že tento sport umožnil hrát hokej bez ledu a drahého vybavení s menším rizikem zranění, než je tomu u ledního hokeje. To že ke hře stačí pouze florbalová hůl a plastový míček, je jistě důležitým předpokladem jeho dalšího šíření. Tento fakt je často uváděn jako jeden z nejdůležitějších faktorů šíření florbalu např. ve východní Evropě. Stát se členem florbalového oddílu je také jednodušší než v případě ledního hokeje.

Tab. 2: Florbalové svazy v zemích dle roku založení v letech 1981-2007

Založení národního florbalového svazu						
1981	Švédsko					
1983	Japonsko					
1985	Švýcarsko	Finsko				
1987	Lichtenštejnsko					
1989	Maďarsko	Dánsko				
1991	Norsko					
1992	ČR	Rusko	Německo			
1993	USA	Lotyšsko	Estonsko			
1995	Singapur	Velká Británie	Belgie	Polsko		
1996	Rakousko	Austrálie				
1998	Slovensko	Španělsko	Brazílie	Nizozemsko		
1999	Arménie					
2000	Itálie	Slovinsko				
2001	Nový Zeland	Malajsie	Indie			
2002	Gruzie	Francie				
2003	Pakistán					
2004	Jižní Korea	Ukrajina				
2005	Mongolsko					
2007	Irsko	Moldavsko	Israel	Argentina	Portugalsko	Srbsko
2008	Rumunsko	Turecko	Sierra Leone			

Zdroj: IFF

Tab. 3: Členské země IFF dle kontinentů a roku přijetí v letech 1986-2008

Členi IFF							Vysvětlivky:	
1986	Švédsko	Švýcarsko	Finsko					
1991	Dánsko	Norsko						
1992	Maďarsko							
1993	ČR	Rusko						
1994	Estonsko	Německo	USA	Japonsko	Lotyšsko			
1995	Singapur	Belgie						
1996	Austrálie							
1997	Polsko	Velká Británie	Rakousko					
1999	Brazílie	Slovensko	Nizozemsko					
2001	Španělsko	Slovinsko	Kanada	Nový Zeland	Itálie			
2002	Malajsie	Gruzie	Indie					
2003	Francie							
2004	Pakistán							
2005	Jižní Korea	Ukrajina	Lichtenštejnsko	Island				
2006	Mongolsko	Arménie						
2007	Moldavsko	Irsko	Thajsko	Argentina	Portugalsko	Srbsko	Israel	
2008	Rumunsko	Turecko	Sierra Leone					

Zdroj: IFF

Přestože se florbal ve světě nehraje pouze v hale, jedná se o halový sport. Široké zázemí sportovních hal ve Skandinávii jistě napomohlo florbalu k tomu, aby si rychle získal širokou základnu hráčů. O tom, že se halovým sportům ve Švédsku daří, svědčí také mezinárodní úspěchy v házené²².

²² Švédsko je historicky nejlepším týmem v házené

Tamější házenkářská profesionální liga²³ patří mezi nejlepší na světě. Oblíbenost ledního hokeje a halových sportů ve Skandinávii by se dala odůvodnit také klimatickými podmínkami. Jak již bylo zmíněno, šíření ledního hokeje v Evropě probíhalo na přelomu 19. a 20. století poměrně rychle, což bylo dáno i dynamikou sociálně ekonomického vývoje společnosti, která prodělávala velké změny.

Šíření florbalu ve světě bylo umocněno globalizací a rozvojem informačních technologií. Během 24 let se ve Švédsku vytvořila hráčská základna zhruba 130 000 hráčů. Pro srovnání, lednímu hokeji se ve Švédsku podařilo za přibližně stoletou historii v zemi nasbírat kolem 64 000 hráčů. Tyto statistiky poukazují na mnohem dynamičtější a rychlejší rozvoj nového sportu v moderní době.

Jelikož se jedná o mladý sport, který je v módě a i florbalové výrobky a vybavení pro hráče jsou často vyráběny podle nejnovějších módních trendů, je florbal velmi atraktivním sportem zvláště pro mladší generace. I když se ve Švédsku hraje organizovaná soutěž již od roku 1982, florbal je stále převážně studentským sportem, resp. sportem teenagerů. Podle statistik hraje ve Švédsku dokonce 68 procent hráčů mladších 16 let.

Skutečnost, že je florbal stále koncentrován spíše do univerzitních měst, potvrzují i výsledky statistické analýzy. V tabulce 4 ji dokumentují hodnoty korelace mezi počtem univerzit ve městech a počtem týmů hrajících první dvě nejvyšší soutěže ve florbalu, basketbalu a volejbalu ve vybraných zemích (Česká republika, Finsko, Německo a Slovensko). V porovnání s ostatními sporty vidíme, že hodnota korelace v případě florbalu je dokonce vyšší než u basketbalu, který je často označován jako „sport vysokoškoláků“.

Tab. 4: Korelace mezi počtem univerzit ve městech a počtem florbalových, volejbalových a basketbalových týmů hrajících první a druhou nejvyšší soutěž ve Finsku, Německu, Slovensku a ČR za rok 2008

		POČET UNIVERZIT	FLORBAL (I.,II.)	VOLEJBAL (I.,II.)	BASKETBAL (I., II.)
POČET UNIVERZIT	Pearson Correlation	1	,664(**)	,562(**)	,632(**)
	Sig. (2-tailed)		0,000	0,001	0,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

Zdroj: IFF, FIVB, FIBA, WIKIPEDIA

²³ Sweden Handball Elitserien

V následující tabulce 5 můžeme sledovat celkový počet týmů prvních dvou nejvyšších soutěží ve Finsku, Německu, Slovensku, České republice a počet týmů, které hrají v městech s minimálně jednou univerzitou. Podíl týmů z univerzitních měst na celkovém počtu mužstev hrajících první a druhou nejvyšší soutěž je u florbalu (54%), basketbalu (50%) a volejbalu (33%). I v tomto případě můžeme konstatovat, že florbal je více soustředěn do univerzitních měst.

Tab. 5: Podíl týmů hrajících v univerzitních městech na celkovém počtu týmů hrajících první a druhou nejvyšší soutěž ve Finsku, Německu, Slovensku a ČR za rok 2008

	FLORBAL	VOLEJBAL	BASKETBAL
Počet týmů hrajících v univerzitním městě	57	41	55
Celkový počet týmů (1. a 2. liga)	105	124	111
Podíl týmů z univerzitních měst na celkovém počtu týmů (1. a 2. liga)	54%	33%	50%

Zdroj: IFF, FIVB, FIBA, WIKIPEDIA

Statistiky za poslední dva roky ukazují pokles registrovaných hráčů ve Švédsku a hovoří se o konci „florbalového boomu“ v zemi (obr. 3). Vzhledem k velkému počtu hráčů v této zemi, ovlivnil tento vývoj i celkový počet hráčů ve světě (obr. 4).

Z prvního grafu lze vypočítat prudký růst registrovaných hráčů především během devadesátých let. V polovině devadesátých let také počet registrovaných florbalistů ve Švédsku převýšil počet registrovaných hráčů ledního hokeje.

Roku 1993, kdy se ve Stockholmu konal vůbec první mezinárodní organizovaný florbalový turnaj (Eurocup), zaznamenalo nové odvětví sportu ve Švédsku přírůstek 10 436 hráčů.

Největší přírůstek (15 916 hráčů) v zemi byl pak zaznamenán mezi lety 1996 a 1997, tedy po prvním Mistrovství světa ve florbalu, které se hrálo rovněž ve švédské metropoli. Finále, ve kterém Švédsko porazilo Finy, tehdy sledovala zaplněná hala Globen (přes 15 000 návštěvníků).

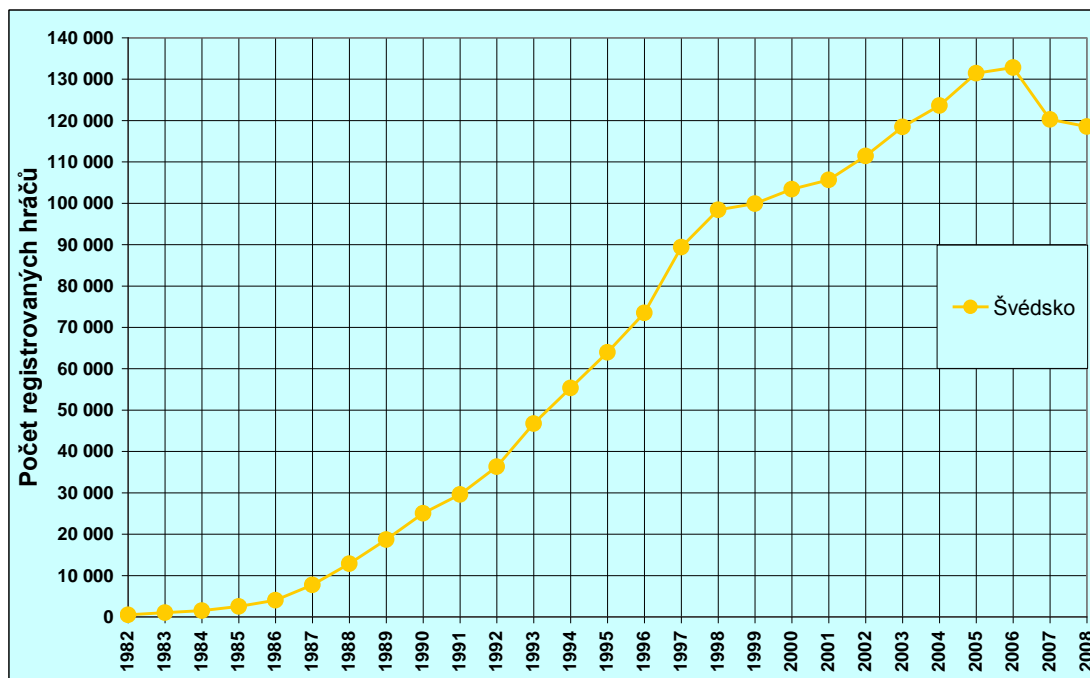
Okamžik, kdy kapitán švédského mužstva Robert Bodén převzal trofej od Lennarta Johanssona, tehdejšího prezidenta UEFA, vidělo v televizi více jak milion diváků.

Tento den byl důležitým milníkem pro další florbalovou expanzi. O sport se začala více zajímat i média a dostal se více do povědomí širší veřejnosti.

I když se jednalo zatím převážně o evropský sport, roku 1995 na ještě tehdejší Mistrovství Evropy přijelo Japonsko, kvůli kterému se šampionát o rok později přejmenoval na Mistrovství světa.

Mistrovství světa mužů zatím pokaždé představilo nové reprezentace a každým rokem se zvyšuje počet členských zemí IFF a zemí, ve kterých se florbal uchytil.

Obr. 3: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve Švédsku v letech 1982-2008

Zdroj: SIFB

Florbalová asociace měla v roce 2008 již 48 členských států. Největší zastoupení měla Evropa (31 zemí), následována Asií (10), Severní Amerikou (2), Oceánií (2), Jižní Amerikou (2) a nově se na florbalové mapě objevil také zástupce afrického kontinentu, konkrétně Sierra Leone, kam se florbal údajně rozšířil z Holandska.

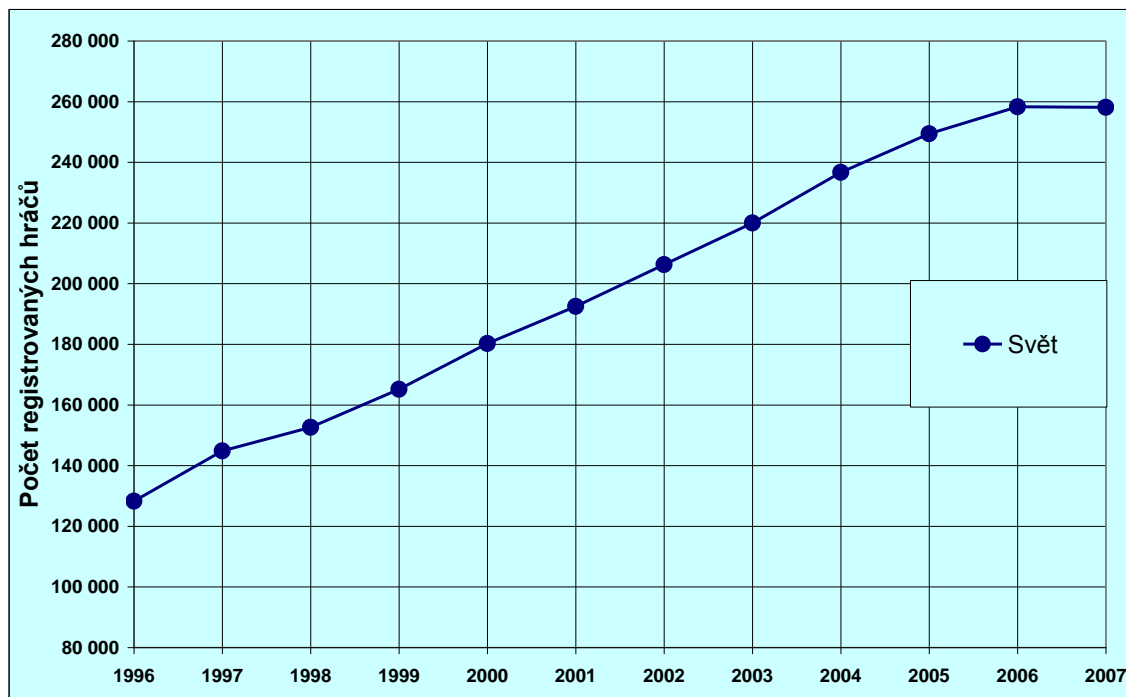
Objevují se zprávy o tom, že se florbal začíná hrát v Jihoafrické republice (kam se sport rozšířil z Norska), Tanzanii (z Finska), Džibutsku (ze Švýcarska), Nikaragui (z Kanady), Bolívii (ze Švýcarska), Chile (?), Bangladéši (ze Švédska), Číně (ze Švédska), Kyrgyzstánu (Švýcarsko) či na Východním Timoru (z Austrálie).

Sport je do rozvojových zemí šířen především humanitárními pracovníky. Jako velmi zajímavý švýcarský projekt se jeví: „Floorball for all“, který se snaží pomáhat florbalu v méně rozvinutých zemích. Hlavní pomoc spočívá ve sbírce florbalového vybavení z vyspělých zemí a jeho následná distribuce dětem v rozvojových zemích.

Seriózní informace o šíření florbalu do některých zemí, včetně evropských, se získávají obtížně. S rozvojem florbalových aktivit se začaly diversifikovat i cesty a způsoby šíření florbalu. Ve většině případů se florbal šířil právě ze Skandinávie, a to

především ze Švédska. První vlna šíření florbalu byla nejprve přes studenty a později i přes výrobce florbalového vybavení, kteří hledali nové trhy, kam by mohli expandovat, či přes pracovníky poboček skandinávských společností, kteří florbal hráli.

Obr. 4: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve světě v letech 1996-2007²⁴

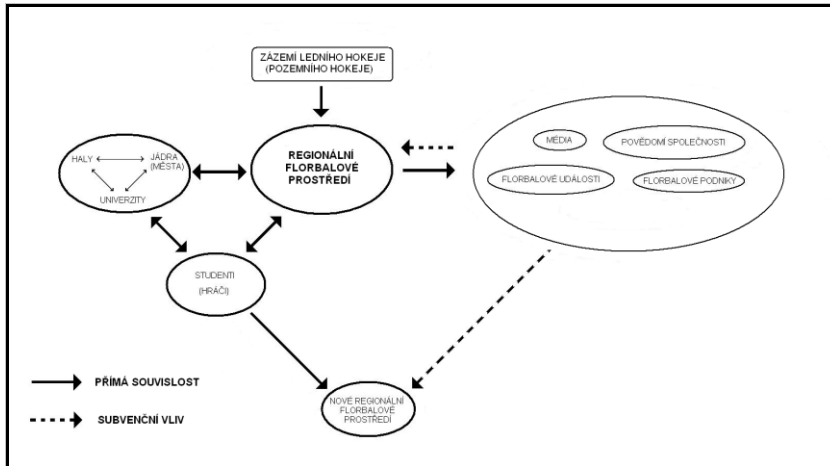
Zdroj: IFF, SIBF

Na obrázku 5 je znázorněn hypotetický model regionálního florbalového prostředí a jeho vazby. Tento model, resp. schéma, nelze aplikovat globálně, jeho smyslem je znázornit hlavní souvislosti formování florbalových aktivit a regionálního florbalového prostředí, které je nejdříve vytvářeno studenty a později produkuje organizované aktivity až po profesionální soutěže. Dobrým předpokladem pro vznik takového prostředí je zázemí ledního, či pozemního hokeje a univerzitní město s odpovídající infrastrukturou sportovních hal. V závislosti na rozvoji tohoto prostředí se časem generují aktivity (např. mediální), jenž zpětně pozitivně ovlivňují regionální florbalové prostředí a napomáhají šíření florbalu. Hlavní impulsy představují rozmanité florbalové události, např. florbalové turnaje, florbalové podniky prodávající florbalové zboží a v neposlední řadě zájem médií, jejich propagace sportu a s tím i spojené

²⁴ Údaj za rok 2002 není k dispozici, je nahrazen aritmetickým průměrem roku 2001 a 2003

povědomí společnosti o florbale. Tyto faktory napomáhají další expanzi florbalu, šíření sportu zůstává převážně doménou studentů, event. dalších hráčů.

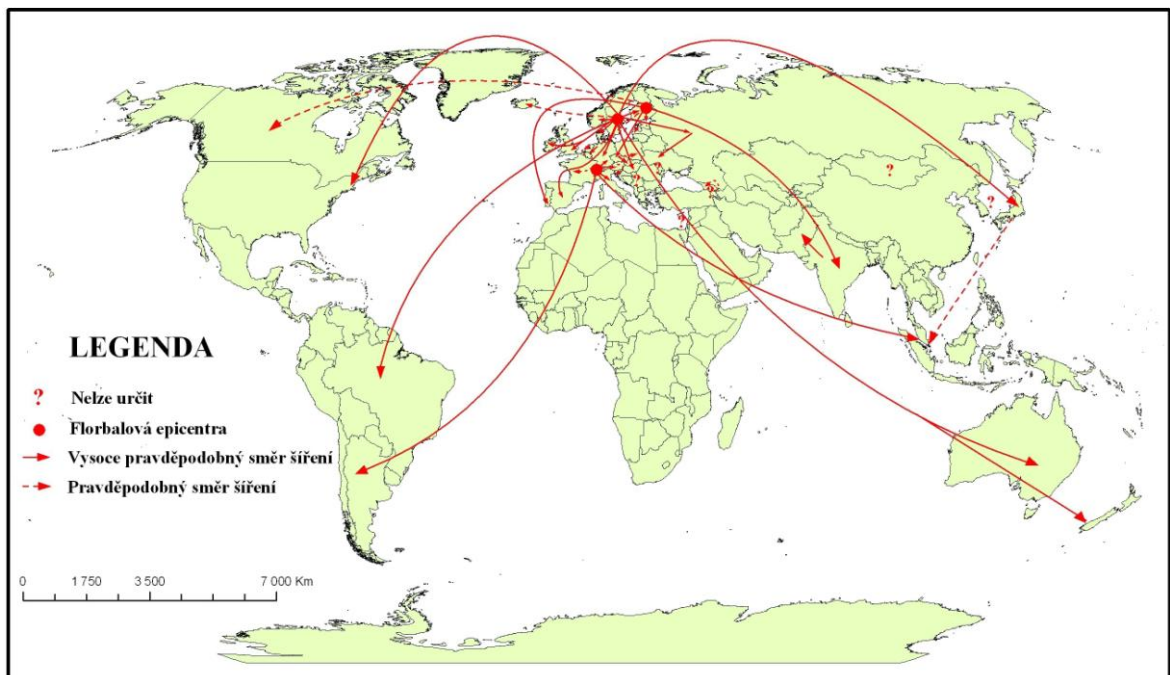
Obr. 5: Hypotetický model regionálního florbalového prostředí a jeho vazeb

Zdroj: IFF, Planet Floorball

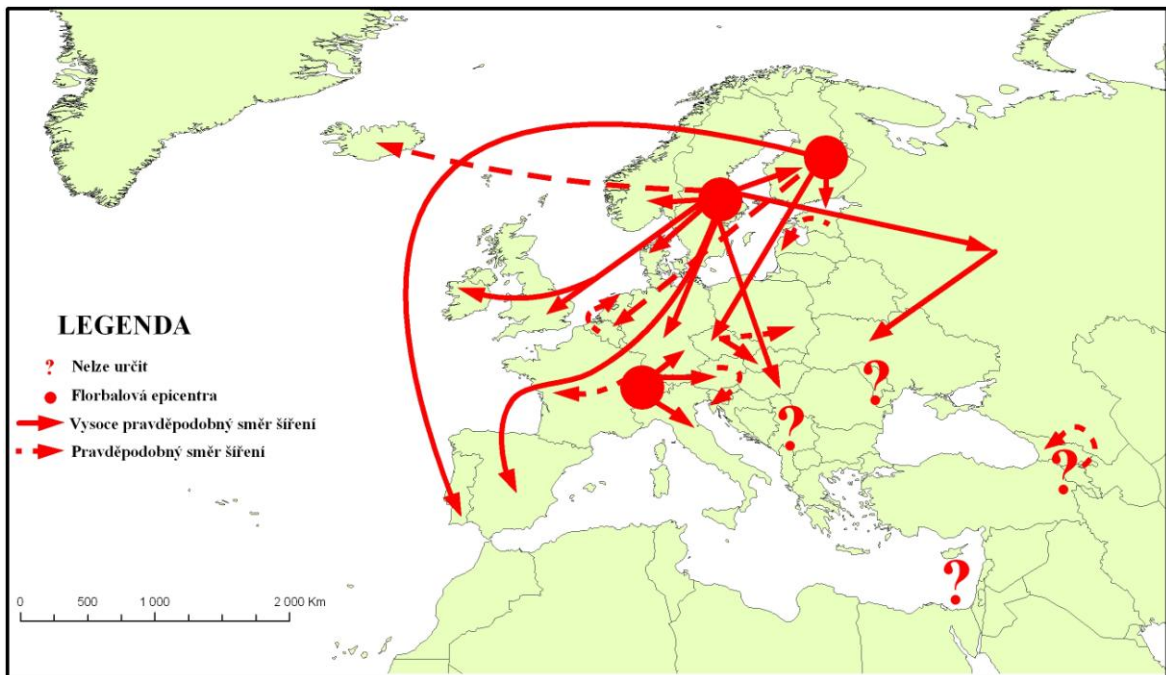
Následující mapky naznačují pravděpodobné šíření florbalu ve světě (obr. 6) a pravděpodobné šíření florbalu v Evropě (obr. 7). Jsou výsledkem využití řady nejrůznějších zdrojů a oficiálních dat (podrobnější popis jejich konstrukce viz kapitola metodika a zdroj dat 2.2).

Obr. 6: Pravděpodobné šíření florbalu ve světě do roku 2007 (členové IFF)

Zdroj: IFF, Planet Floorball

Obr. 7: Pravděpodobné šíření florbalu v Evropě do roku 2007 (členové IFF)

Zdroj: IFF, Planet Floorball

4.2 Šíření florbalu a jeho rozvoj v ČR

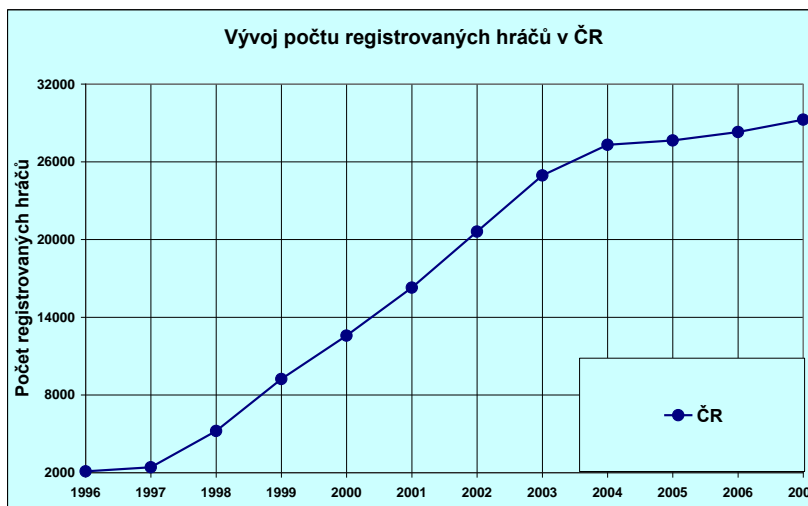
Česká republika má dlouhou tradici ledního hokeje a téměř sto tisíc registrovaných hráčů a získala mnoho úspěchů v tomto sportu. Tato skutečnost vytváří výborné zázemí pro florbal a statistiky ukazují, že se jedná o nejrychleji se rozvíjející sport na našem území. Přestože Česko trpí (ve srovnání s ostatními vyspělými a florbalovými zeměmi) nedostatkem sportovních hal, dokázala poskytnout florbalu podmínky k tak velkému rozvoji, jaký v Česku probíhá.

Florbal se tak hraje, kde se dá. Často v tělocvičnách škol, či na venkovních hřištích. Většinou tato hřiště neumožňují hraní podle psaných pravidel a přímo v Praze je schváleno pouze 24 hal na hraní mistrovských zápasů, z toho pouze v několika z nich se mohou hrát celostátní soutěže.

Například v Praze je přihlášeno 89 oddílů, a když počítáme s tím, že mnoho z nich má mládežnické, ženské a rezervní týmy, je počet sportovních hal naprosto nedostatečný. Podobná situace je v celé republice. Vyčerpání kapacity sportovních hal lze považovat za jeden z důvodů zpomalení rozvoje florbalu, který je patrný od roku 2005 (obr. 8).

K největšímu přírůstku registrovaných hráčů došlo v letech 2002 a 2003, kdy dohromady přibýlo přibližně 9 tisíc hráčů, k nejmenšímu pak v roce 2005, kdy bylo zaregistrováno pouze 341 nových hráčů.

Obr. 8: Vývoj počtu registrovaných hráčů v ČR v letech 1996-2007²⁵

Zdroj: IFF

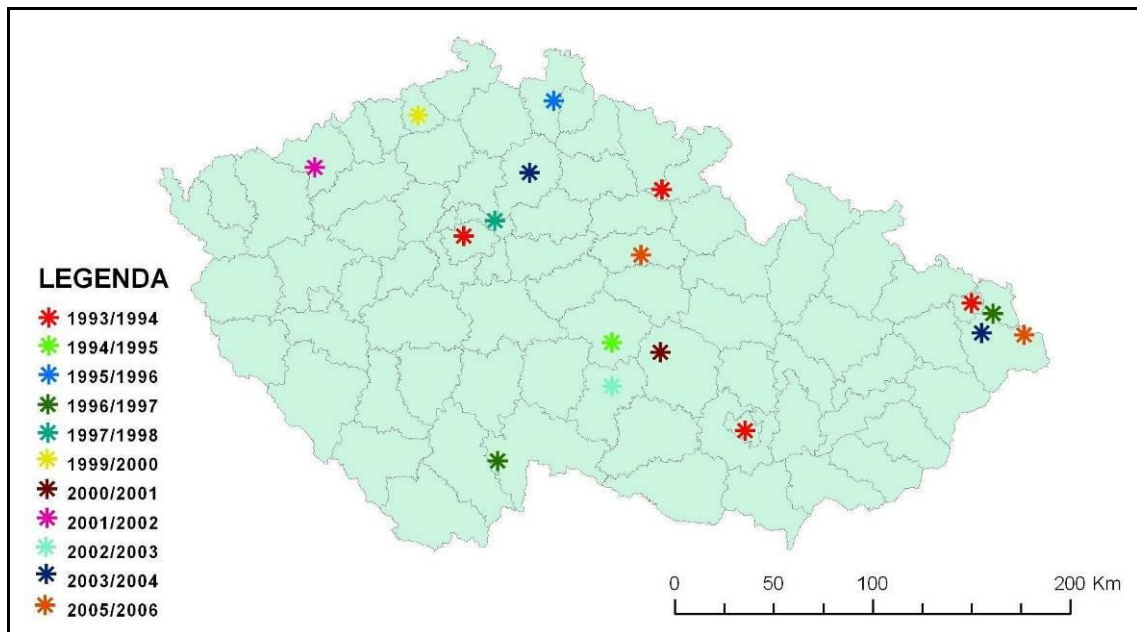
Prvního ročníku nejvyšší soutěže (1993/1994) se zúčastnily týmy z Prahy, Brna, Ostravy a východočeské Jaroměře. Kromě Jaroměře, kam se dostal florbal trochu později jinou cestou (viz kapitola 3.3), se jedná o tři největší města v republice. Do Brna a Ostravy byl sport rozšířen právě z Prahy. V letech, kdy u nás ještě nebyl internet takovým informačním médiem jako dnes, byly právě větší střediska nositelem podobných informací a novinek. Z největších českých a moravských měst zatím nejvyšší soutěž nehrál klub z Plzně, Olomouce, Českých Budějovic a Hradce Králové (obr. 9).

V Olomouci je špatná situace se sportovními halami, ve východočeském regionu ovládly florbal na nejvyšší úrovni Pardubice, v jihočeském Třeboň. Zajímavá je situace v Plzni a celém Plzeňském a Karlovarském kraji, kde je florbal zatím nejméně rozvinut. Není však jasné, proč tomu tak je.

²⁵ Údaj za rok 2002 není k dispozici, je nahrazen aritmetickým průměrem roku 2001 a 2003

Obr. 9: Obce, které se poprvé zúčastnily nejvyšší celostátní soutěže mužů v letech 1993-2007

Zdroj: CFBU

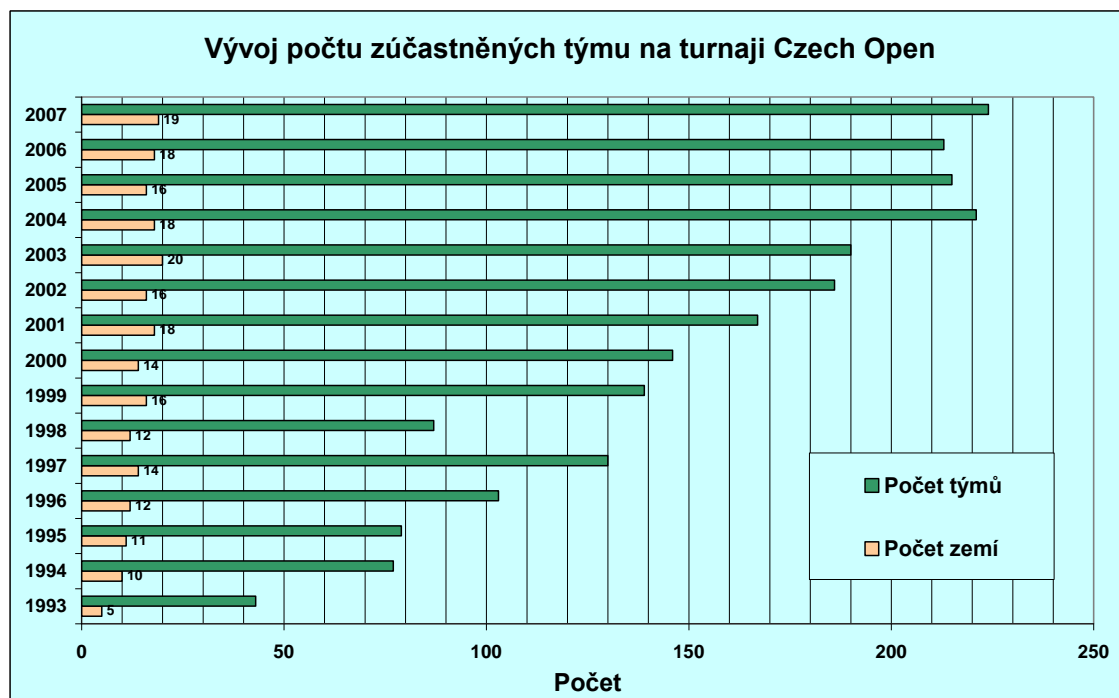
Důležitým faktorem pro rozvoj florbalu v Čechách bylo pořádání mezinárodního turnaje Czech Open (obr. 10). Tento turnaj se pořádá v Praze každoročně od roku 1993 a především díky dobrému jménu a zvládnutí organizace tohoto turnaje nám bylo svěřeno pořádání vůbec druhého Mistrovství světa mužů v roce 1998. Stejně tak jako při prvním Mistrovství světa ve Švédsku odstartoval tento šampionát opravdový „florbalový boom“. Rozvoj internetu a médií obecně proces šíření florbalu ještě urychlil.

Florbal se v polovině devadesátých let objevoval na televizních obrazovkách nejprve v podobě krátkých spotů. Začátkem nového tisíciletí se florbal do televize dostával stále častěji také díky komentátorovi Robertu Zárubovi, který florbal sám hraje.

S příchodem nového sportovního kanálu ČT4 sport má florbal v televizi své pevné místo. Na obrazovkách tak nejsou k vidění jen mezistátní zápasy, ale i zápasy turnaje Czech Open a pravidelně i zápasy české nejvyšší soutěže.

Obr. 10: Vývoj počtu zúčastněných týmů na turnaji Czech Open v letech 1993-2007

Zdroj: CFBU

5. Geografie florbalu

Podle odhadů hraje florbal ve světě přibližně 2 miliony lidí. Podle oficiálních čísel by to znamenalo, že každý sedmý hráč je zaregistrován u IFF.

Pokud tento odhad srovnáme s mnohem populárnějším fotbalem, kde podle oficiálně vydané studie FIFA je také zhruba každý sedmý hráč hrající fotbal zaregistrovaný, nemusí být toto číslo vůbec zavádějící.

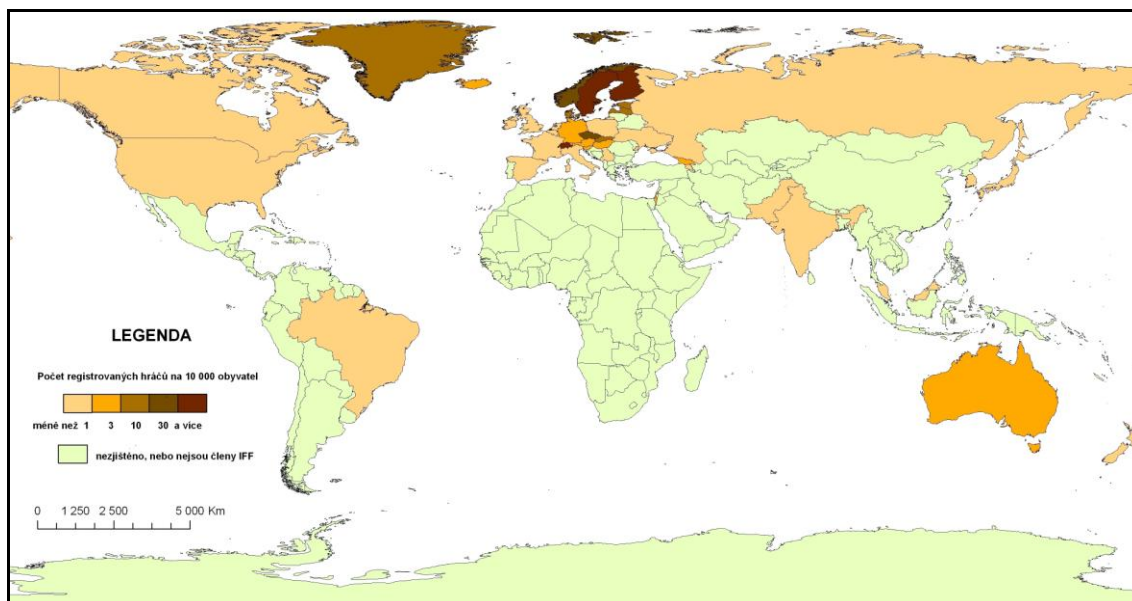
5.1 Geografie florbalu ve světě

I když florbal již není pouze evropským sportem, přibližně 97 procent hráčů florbalu působí v Evropě. Pouze necelých 8 tisíc registrovaných hráčů hraje mimo evropský kontinent, nejvíce v Asii (asi 6 tisíc registrovaných hráčů). Zhruba tisíc hráčů je registrovaných v Austrálii a necelá tisícovka v Severní Americe. Počet registrovaných hráčů v Jižní Americe je zanedbatelný, florbal zde hraje necelých sto registrovaných hráčů. Pokud bychom tedy teoreticky uvažovali, že přibližně každý sedmý hráč florbalu je registrovaný, mimo evropský kontinent hraje na světě přibližně 56 tisíc hráčů, což je velmi málo na to, že má florbal ambice stát se olympijským sportem.

Tab. 6: Počty registrovaných hráčů florbalu členských zemí IFF za rok 2007

Absolutní počet registrovaných hráčů a počet registrovaných hráčů na 10 000 obyvatel (2007)					
Země	Počet registrovaných	Registrovaní/10 000	Země	Počet registrovaných	Registrovaní/10 000
Armenia	82*	0,28	Japan	323	0,03
Australia	1043	0,51	Korea	177	0,04
Austria	649	0,79	Latvia	2136	9,39
Belgium	304	0,29	Liechtenstein	86	25,30
Brazil	50	0,00	Malaysia	200	0,08
Canada	200	0,06	Netherlands	745	0,45
Czech Republic	29 253	28,58	New Zealand	30*	0,07
Denmark	4797	8,80	Norway	6843	14,84
Estonia	1250	9,44	Pakistan	380	0,02
Finland	40 879	78,14	Poland	1883	0,49
France	299	0,05	Russia	900	0,06
Georgia	600	1,29	Serbia	63	0,07
Germany	4480	0,54	Singapore	1294	2,88
Great Britain	630	0,70	Slovakia	2490*	4,58
Hungary	1320	1,32	Slovenia	450	2,24
Iceland	90	3,01	Spain	732	0,18
India	2500	0,02	Sweden	120 239	133,35
Ireland	60	0,15	Switzerland	28 866	38,37
Israel	510	0,80	Ukraine	375	0,08
Italy	292	0,05	USA	600	0,02
* k 30.6.2006					

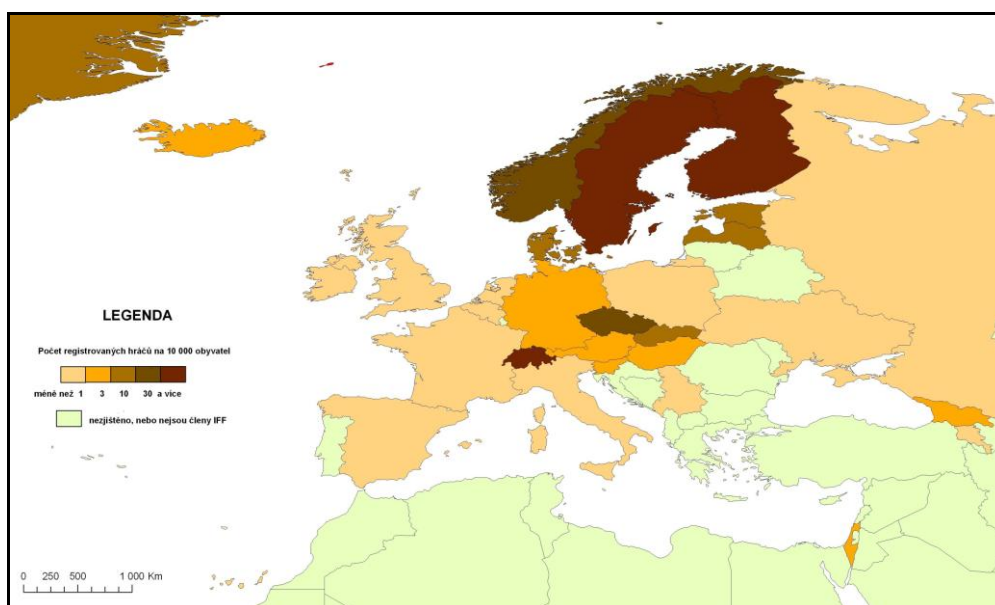
Zdroj: IFF

Obr. 11: Počty registrovaných hráčů florbalu členských zemí IFF za rok 2007

Zdroj: IFF, CIA

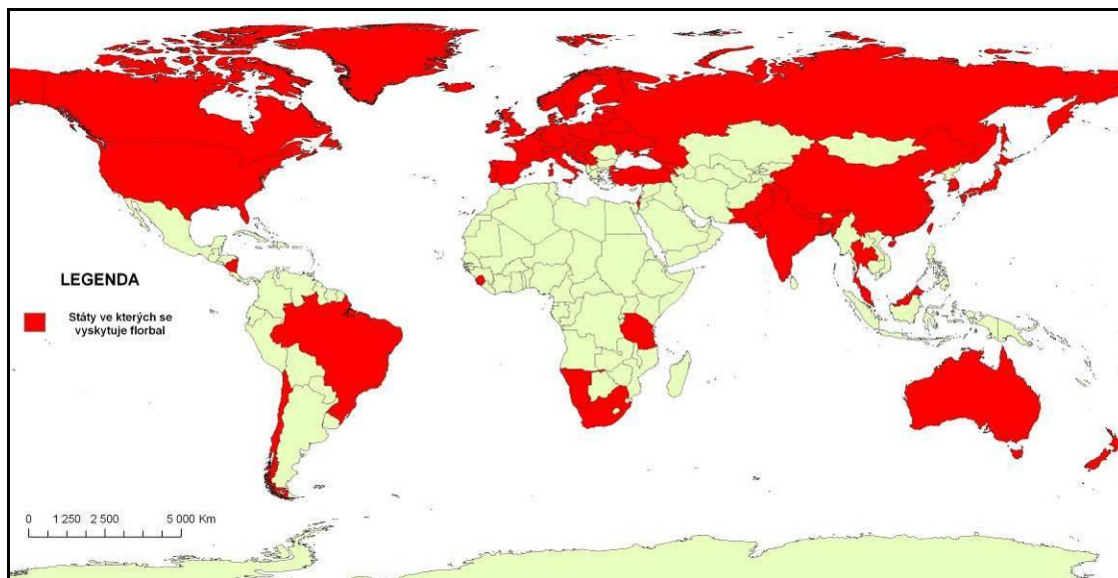
Základní informaci o počtu registrovaných hráčů a šíření florbalu poskytují tabulka 6, obrázky 11 a 12.

Dá se předpokládat, že pokud bude vývoj florbalu pokračovat, jako tomu bylo dodnes a IFF bude přibírat každoročně další státy, florbalová mapa členských zemí by se pravděpodobně mohla vyvíjet do podoby na mapě (obr. 13), kde je zachyceno rozšíření florbalu ve světě podle Planet Floorball.

Obr. 12: Počty registrovaných hráčů florbalu členských zemí IFF v Evropě za rok 2007

Zdroj: IFF, CIA

Obr. 13: Rozšíření florbalu podle Planet Floorball do roku 2006

Zdroj: Planet Floorball

I mapka (obrázek 11) dokumentuje, že florbal je ve světě pouze okrajovou záležitostí a sport se soustřeďuje především do Evropy.

Údaje v následující tabulce naznačují souvislost výskytu florbalu a ledního hokeje v Evropě. Tento vztah dokládají výsledky korelace počtu registrovaných hráčů obou sportů v rámci evropských zemí (tab. 7). Z uvedených výsledků lze konstatovat, že existuje středně silná závislost mezi počtem registrovaných hráčů ledního hokeje a florbalu v jednotlivých evropských zemích. Tuto souvislost však nelze potvrdit v Severní Americe, kde je registrováno přes milion hráčů ledního hokeje a porovnání s tak minoritním sportem, jakým je na tomto kontinentu florbal nemá v tomto případě žádný význam.

Tab. 7: Souvislost výskytu – intenzity registrovaných hráčů florbalu a ledního hokeje v Evropě (2007)

		Registrovaní hráči ledního hokeje	Registrovaní hráči florbalu
Registrovaní hráči ledního hokeje	Pearson Correlation	1	,590(**)
	Sig. (2-tailed)		0,001
Registrovaní hráči florbalu	Pearson Correlation	,590(**)	1
	Sig. (2-tailed)	0,001	

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

N=28

Zdroj: IFF, IIHF

I přesto, že Česko disponuje třetí největší hráčskou základnou na světě, počtem registrovaných hráčů na obyvatele zaostává daleko za Švédskem a Finskem, ale přibližuje se Švýcarsku (tab. 6, obr. 12). Tuto skutečnost si vysvětlují především delším působením florbalu v těchto zemích a s ním spojené zavedení sportu do společnosti.

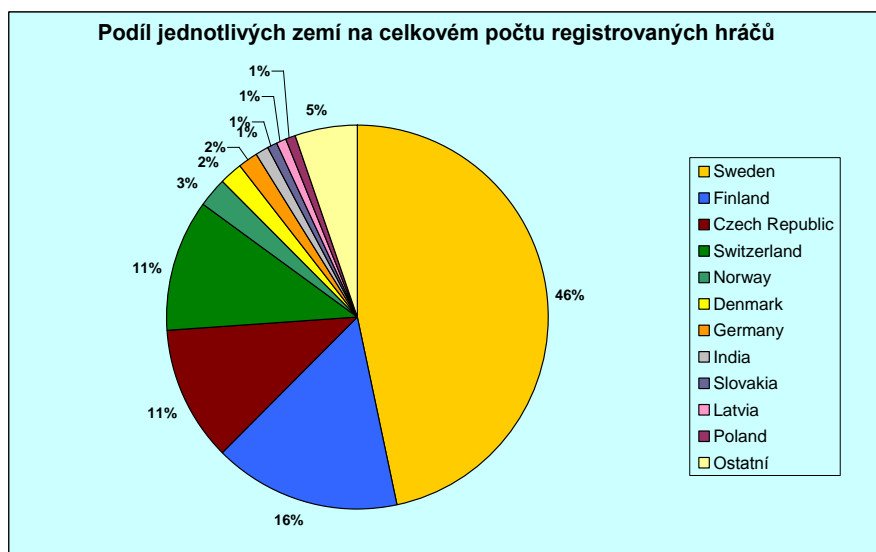
Téměř poloviční podíl registrovaných hráčů (obr. 14) hraje ve Švédsku (46 %), následuje druhé Finsko (16 %), jehož podíl na celkovém počtu registrovaných hráčů je znatelně nižší.

Třetí největší podíl má Česká republika srovnatelně se Švýcarskem (11 %). Absolutním počtem hráčů naše země Švýcarsko v roce 2007 o několik stovek převýšila (viz příloha 2). Následuje třetí ze Skandinávských zemí Norsko (3 %), které zřejmě i díky menší tradici ledního hokeje florbalu nepropadlo tolik, jako jeho sousední země. Následující Dánsko (2 %) a Německo (2 %) sice nepatří mezi florbalové velikány, ale florbalu se v těchto zemích daří poměrně dobře a především v Německu se florbalová základna v posledních letech rychle rozšiřuje.

V budoucnu se dá očekávat, že počet hráčů poroste v pobaltských zemích, Německu a hlavně na Slovensku, kde by se mohl objevit podobný „florbalový boom“, jaký byl k vidění u nás. Nasvědčují tomu i poslední události.

Na Slovensku během několika posledních let rapidně vzrostl počet registrovaných hráčů a do povědomí se stále více dostává turnaj Slovak Open. V Bratislavě se minulý rok pořádalo také Mistrovství světa divize C, které Slovensko vyhrálo a kvalifikovalo se tak do hlavního turnaje ve Finsku roku 2010.

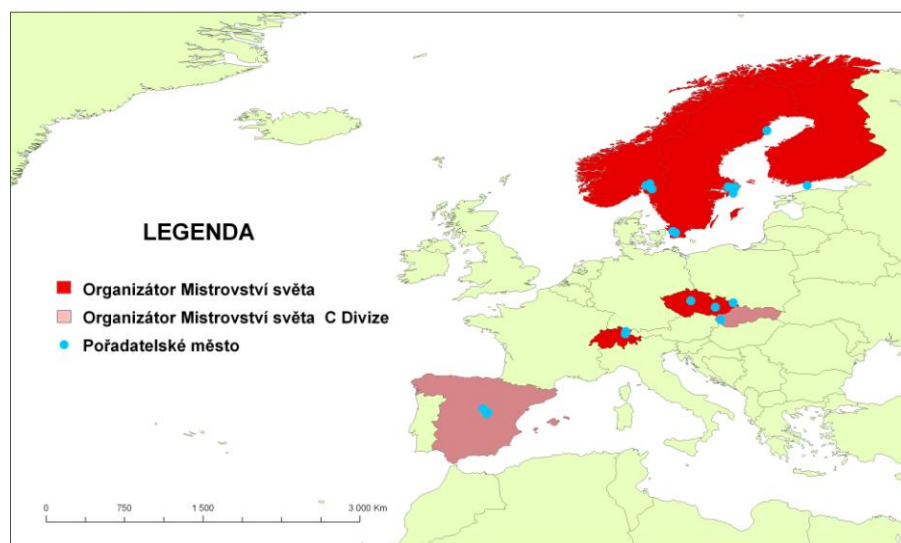
Obr. 14: Podíl členských zemí IFF na celkovém počtu registrovaných hráčů za rok 2007

Zdroj: IFF, SIBF

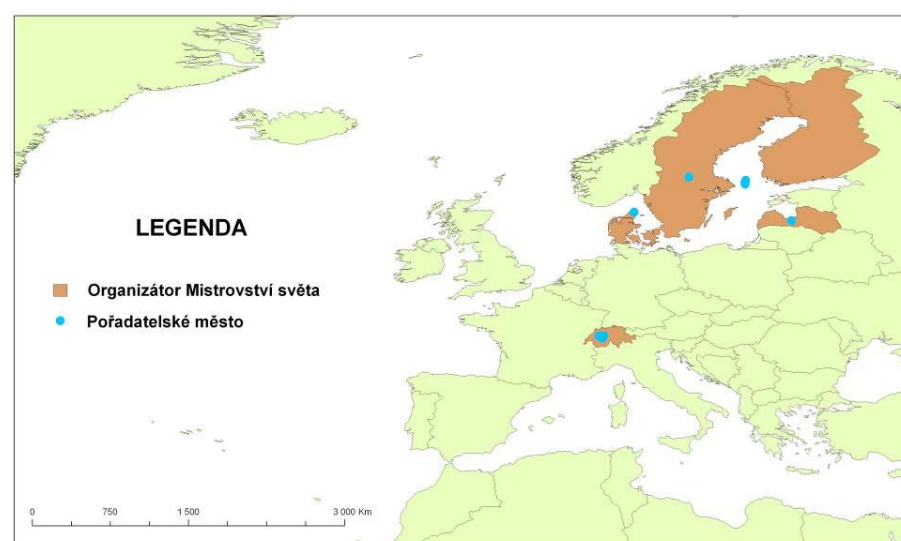
Jak ukazují statistiky, tak pořádání větších florbalových akcí, především hlavního turnaje Mistrovství světa mužů, mělo většinou pozitivní vliv na rozvoj florbalu v zemi. Pořádání Mistrovství světa mužů bylo zatím svěřeno pouze pěti florbalově nejvyspělejšími zemím. Mistrovství světa mužů divize C, které se hraje teprve od roku 2004, pořádalo dvakrát po sobě Španělsko a poslední šampionát byl organizován na Slovensku (obr. 15, obr. 16)

Obr. 15: Organizátoři MS mužů v letech 1996-2008

Zdroj: Planet Floorball, IFF

Obr. 16: Organizátoři MS žen v letech 1997-2007²⁶

Zdroj: Planet Floorball, IFF

²⁶ V roce 2005 se Mistrovství světa žen pořádalo v Singapuru

Mistrovství světa mužů pořádaly zatím jen Švédsko (2x), Česká republika (2x), Finsko (1x), Norsko (1x) a Švýcarsko (1x). Minulý rok Česká republika pořádala již své druhé Mistrovství světa, které hostila Praha a Ostrava. Příští Mistrovství světa mužů v roce 2010 je svěřeno Finsku.

Mistrovství světa žen zatím pořádalo Finsko, Švédsko, Lotyšsko, Švýcarsko, Singapur a Dánsko. Jediné mistrovství, které se pořádalo mimo Evropu, bylo Mistrovství světa žen v Singapuru v roce 2005 (základní údaje viz tabulka 8). Lze tedy konstatovat, že organizace mistrovství světa mužů byla svěřena zatím pouze pěti nejvyspělejším florbalovým zemím, přitom světový šampionát žen byl pořádán i státy, ve kterých se florbal teprve rozvíjí.

Tab. 8 : Organizátoři Mistrovství světa mužů a žen v letech 1996-2010

ROK	ORGANIZÁTOŘI	MĚSTA (Divize A / Divize B)	VÍTĚZ
SVĚTOVÝ ŠAMPIONÁT - MUŽI			
2010	Finsko (Div. A+B) a Španělsko, Polsko (Div. C)	?	?
2008	Česká Republika (Div. A+B) a Slovensko (Div. C)	Praha, Ostrava / Bratislava	Finsko / Slovensko
2006	Švédsko (Div. A+B) a Španělsko (Div. C)	Botkyrka, Helsingborg, Malmö, Solna / San Lorenzo de El Escoria	Švédsko / Polsko
2004	Švýcarsko (Div. A+B) a Španělsko (Div. C)	Zurich, Kloten / Leganes, Madrid	Švédsko / Japonsko
2002	Finsko	Helsinki	Švédsko
2000	Norsko	Drammen, Sarpsborg, Oslo	Švédsko
1998	Česká Republika	Praha, Brno	Švédsko
1996	Švédsko	Stockholm, Uppsala, Skelleftea	Švédsko
SVĚTOVÝ ŠAMPIONÁT - ŽENY			
2009	Švédsko	Västerås	?
2007	Dánsko	Frederikshavn	Švédsko
2005	Singapur	Singapur	Švýcarsko
2003	Švýcarsko	Bern, Gümliigen, Wünnewil	Švédsko
2001	Lotyšsko	Riga	Finsko
1999	Švédsko	Borlänge	Finsko
1997	Finsko	Godby, Mariehamn (Åland)	Švédsko

Zdroj: Planet Floorball

5.2 Geografie florbalu v Evropě

Evropa a především Skandinávie je kolébkou florbalu, připadá na ni 97 % všech klubů a hráčů. V Evropě jsou zde organizovány nejvýznamnější florbalové ligy a region nadále představuje největší koncentraci klubů v rámci světa.

Nejlepší ligové soutěže se hrají ve Švédsku, Finsku a Švýcarsku. O těchto soutěžích se často mluví jako o profesionálních, ale čistě se florbaelem ve světě vydělávat ještě nedá.

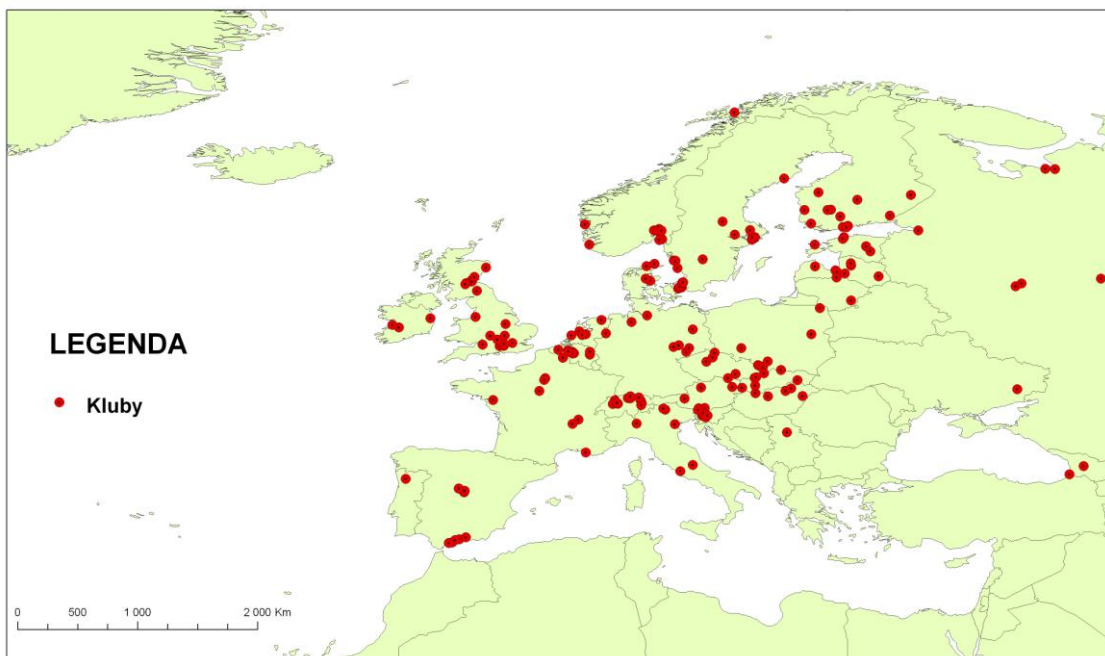
Nejkvalitnější ligou světa je „Svenska Superligan“, tedy nejvyšší soutěž ve Švédsku, hraje jí 14 týmů z 12 obcí. Švýcarská liga „Swiss Mobiliar League“ (10 týmů z 10 obcí) a Finská „Salibandyliiga“ (14 týmů z 12 obcí) jsou přibližně stejně kvalitní. Čtvrtá nejkvalitnější liga je „Česká Fortuna Extraliga“ (12 týmů z 8 obcí).

Kvalitní soutěže se hrají ale i v Norsku, Dánsku, Německu, Lotyšsku, Estonsku, Maďarsku, Rusku, Slovensku a Polsku.

Na obrázku 17 jsou znázorněny kluby hrající nejvyšší soutěž mužů v jednotlivých zemích. Jsou zde vyznačeny pouze kluby členských zemí IFF. Pokud se v zemi ještě nehraje organizovaná soutěž, jsou na mapě znázorněny kluby, které se v zemi vyskytují. V příložené tabulce (tab. 9) jsou týmy čtyř nejlepších světových lig a obce, v kterých hrají.

Jedinou evropskou zemí, která je členem IFF, ale zatím neposkytuje relevantní údaje o rozvoji florbalu, je Moldavsko. Vzhledem k tomu, že tamější svaz sídlí v hlavním městě Kišiněvě, je i dost pravděpodobné, že florbal v zemi je soustředěn právě v něm.

Obr. 17: Geografická distribuce klubů členských zemí IFF v Evropě za rok 2008

Zdroj: IFF

Tab. 9: Distribuce týmů švédské, finské, švýcarské a české nejvyšší soutěže v roce 2008

Svenska Superligan		Salibandyliiga	
AIK IBF	Solna	AC HaKi	Vantaa
Balrog B/S IK	Norsborg	Classic	Tampere
Caperio/Taby FC	Taby	FBT Pori	Pori
FC Helsingborg	Helsingborg	FT Trackers	Hameenlinna
Hide-a-lite Mullsjö AIS	Jönköping	Gunners	Tampere
IBF Falun	Falun	Happee	Jyväskylä
IBK Dalen	Umeå	Josba	Joensuu
Jarfälla IBK	Jarfälla	Nokian KrP	Nokia
Jönköpings IK	Jönköping	NST	Lappeenranta
Pixbo Wallenstam IBK	Mölnlycke	Oilers	Espoo
Storvreta IBK	Storvreta	SPV	Seinäjoki
Umeå City IBK	Umeå	SSV	Helsinki
Vasterås IBF	Vasterås	Tapanilan Erä	Helsinki
Warberg IC	Varberg	TPS	Turku
Swiss Mobiliar League		Česká Fortuna Extraliga	
SV Wilder-Ersigen	Zuchwil	Tatran Štřešovice	Praha
Floorball Köniz	Köniz	1. SC SSK Vítkovice	Ostrava
Tigers Langnau	Langnau im Emmental	FBK Sokol Mladá Boleslav	Mladá Boleslav
UHC Alligator Malans	Malans	SSK Future	Praha
Grasshopper-Club Zürich	Zürich	M.COM FBC Liberec	Liberec
UHC Grünenmatt	Grünenmatt	FBC Pepino Ostrava	Ostrava
UHC Uster	Uster	Bulldogs Brno	Brno
HC Ryehenberg Winterthur	Winterthur	Torpedo Pegres Havířov	Havířov
Chur Unihockey	Chur	TJ JM Chodov	Praha
UHC Waldkirch- St. Gallen	St. Gallen	TJ VHS Znojmo	Znojmo
		SK FBC Třinec	Třinec
		AC Sparta Praha	Praha

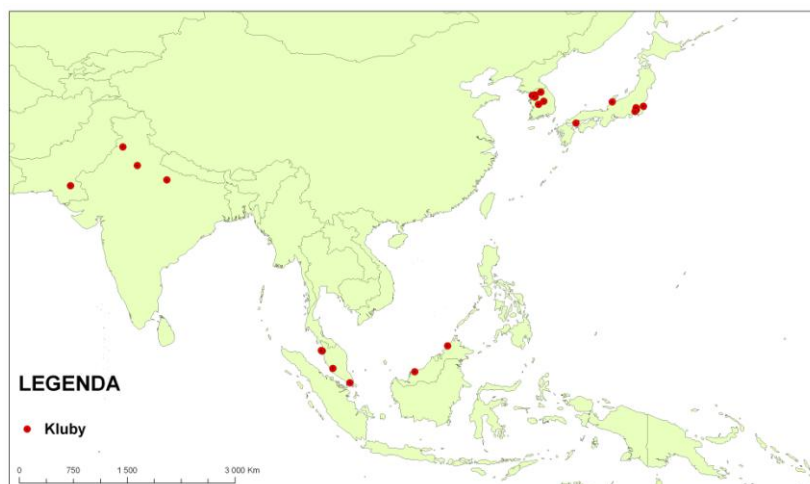
Zdroj: SIBF, CBFU, SSBL, SUHV

5.3 Geografie florbalu v ostatních částech světa

Do Asie (obr. 18) byl florbal rozšířen především Švédy a Finy, daří se mu zvláště v Japonsku, Singapuru, Jižní Koreji a v poslední době i v Malajsii a v Indii, odkud se rozšířil do sousedního Pákistánu.

Největší koncentrace klubů v Japonsku je v okolí Tokia. V Jižní Koreji hrají týmy především v Chuncheonu, Soulu a okolí. V Malajsii zejména ve státě Penang, v Indii v hl. m. Dillí, ve státě Paňdžáb, v Pákistánu v provincii Sindh. V jihovýchodní Asii je florbal nejpopulárnější v Singapuru, kde se hraje nejdéle.

Obr. 18: Geografická distribuce klubů členských zemí IFF v Asii za rok 2006

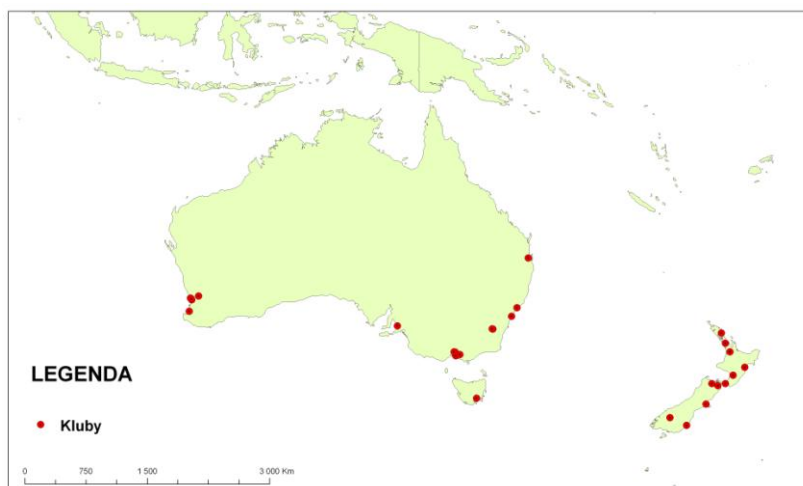

Zdroj: IFF

Zajímavá je situace v Austrálii (obr. 19), kde je poměrně vysoká koncentrace Švédů, kteří sem sport pravděpodobně přivezli. Daří se mu především na univerzitách a to samé platí i o Novém Zélandu. Poslední zprávy ukazují razantní přírůstek registrovaných hráčů v Austrálii. Největší koncentraci florbalových klubů v Austrálii nalezneme v Melbourne a na druhé straně kontinentu v Perthu. Hraje se ale i na univerzitě v Sydney a v každém větším městě.

Na Novém Zélandu se nejvíce florbal hraje na dvou univerzitách v Aucklandu, jinak jsou kluby poměrně rovnoměrně rozloženy jak na severním, tak i na jižním ostrově.

Obr. 19: Geografická distribuce klubů v Oceánii v roce 2008

Zdroj: IFF

Severní Amerika (obr. 20) zatím zůstává za očekáváním. Země, ve kterých lední hokej patří k velmi populárním sportům, ještě florbal pořádně neobjevila. Mnoho hráčů, kteří hrají například v USA, jsou Evropané. Hráčská základna je stále slabá na to, aby se dala vytvořit organizovaná liga. Zatím nejznámějším turnajem v Severní Americe je Canada Cup, který se každoročně koná na York University v Torontu a který navštěvují týmy jak z Kanady, tak z USA.

V Kanadě je nejvíce klubů soustředěno právě v Torontu a okolí, Vancouveru a Quebecu, ale florbal se hraje i ve všech ostatních velikých městech. V USA najdeme tři týmy v Kalifornii a dva v Texasu, několik klubů na východním pobřeží, minimum ve středu země. Geografické, resp. vzdělanostní aspekty či faktory nelze vysledovat.

Obr. 20: Rozšíření klubů v Severní Americe v roce 2008

Zdroj: IFF

V Jižní Americe jsou členy IFF zatím jen Argentina a Brazílie. V těchto státech navíc není sport příliš rozvinutý a věnuje se mu pouze několik institutů zaměřených na mládež. V Brazílii se hraje florbal jen v Sao Paulu a jeho okolí a v Argentině v Buenos Aires, Rawson City a v San Carlos de Bariloche.

O florbalu v Arménii, Izraeli a Mongolsku je velmi málo informací, lze však předpokládat, že kluby existují v místech, kde sídlí florbalová organizace. V Arménii to je Vanadzor, v Izraeli Arad a v Mongolsku Ulánbátar. Jelikož informace o klubech v těchto městech nejsou dostupné, nejsou v mapkách znázorněny.

5.4 Geografie florbalu v Česku

Geografie florbalu vykazuje víceméně očekávané rysy. Podle nejnovějších údajů, které uvádí ČFBU, bylo pro sezónu 2008/2009 zaregistrováno 416 klubů²⁷. Organizovanou soutěž tak bude hrát 1276 družstev²⁸ z celé republiky, z toho 151 družstev žen. Celostátní soutěže mužů a žen ve všech věkových kategoriích hraje 242 družstev.

Regionální soutěže jsou rozděleny na úseky: Praha a Střední Čechy, Liberecký a Ústecký kraj, Plzeňský a Karlovarský kraj, Vysočina a Jižní Čechy, Jihomoravský a Zlínský kraj, Pardubický a Královéhradecký kraj, Severní Morava a Olomoucký kraj. Jak můžeme vidět na mapě (obr. 21), nejvíce družstev hraje v Praze a Středních

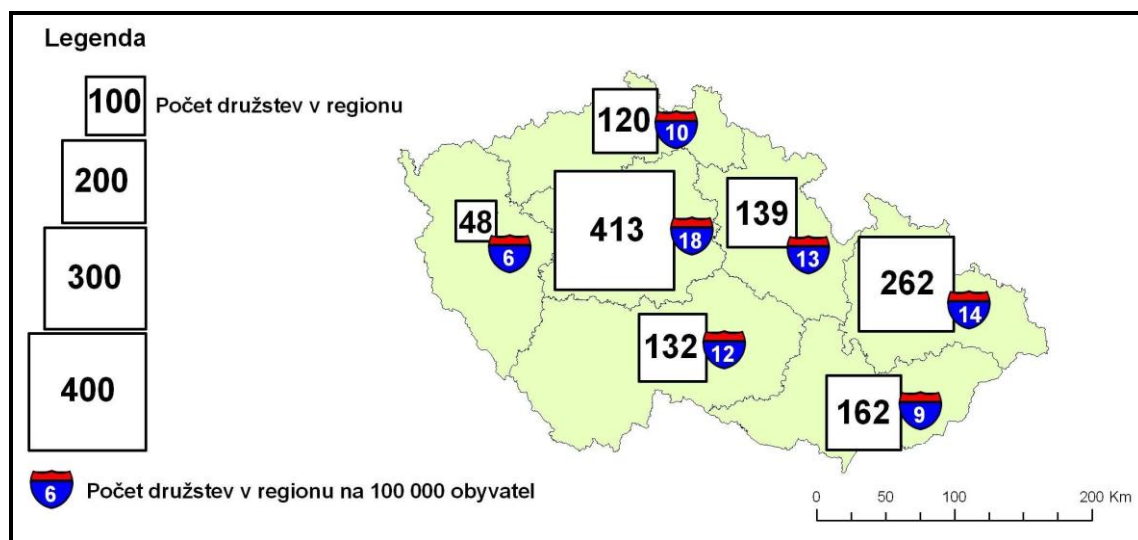
²⁷ Klub neboli oddíl, může mít více družstev (muži, ženy, dorostenci, vozičkáři atd.)

²⁸ Družstvo je spolek spadající pod klub

Čechách, druhým největším florbalovým regionem je Severní Morava a Olomoucký kraj, především pak Ostrava a její okolí. V těchto regionech také působí nejvíce družstev hrajících celostátní soutěže. Poněkud jiný obraz poskytuje srovnání na bázi relativizovaných údajů (počet družstev na 100 000 obyvatel). Postavení Prahy a Středních Čech již není tak dominantní, na stejné úrovni jsou Severní Morava a Olomoucký kraj. Překvapivé je také postavení Severočeského region, jenž v tomto předčil region Jihomoravský.

Nejméně rozvinutým regionem, jak již bylo naznačeno (viz kapitola 4.2), je poněkud překvapivě Plzeňský a Karlovarský kraj. Nejvyšší soutěž mužů se v sezóně 2008/2009 bude hrát v Praze (4 družstva), Ostravě (2 družstva), Liberci, Brně, Znojmě, Třinci, Havířově a Mladé Boleslavi. Nejvyšší soutěž žen se bude hrát v Praze (5 družstev), Ostravě (2 družstva), Olomouci, Brně a Liberci.

Obr. 21: Koncentrace družstev v jednotlivých regionech ČR v roce 2008

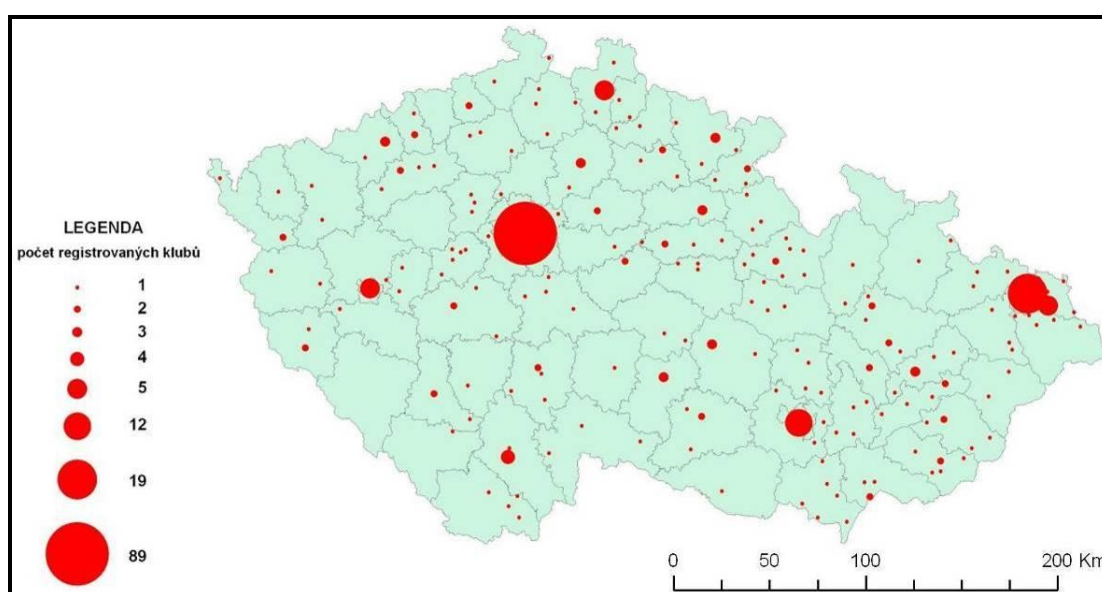
Zdroj: CFBU

Do soutěžního ročníku 2007/2008, bylo přihlášeno 363 oddílů. Nejvíce klubů bylo přihlášeno v Praze (89), Ostravě (19), Brně (12), Liberci (5), Plzni (5) a Havířově (5).

Koncentrace oddílů ve všech obcích České republiky je znázorněna na obrázku 22. Při zkoumání hierarchie měst podle koncentrace florbalových oddílů a hierarchie měst ČR podle počtu obyvatel (tab. 10) můžeme pozorovat určitý nesoulad. Zvláště mezi Brnem a Ostravou je rozdíl dobře patrný a také v pátém největším městě Olomouci jsou registrované pouze dva kluby. Stejný počet registrovaných oddílů jako v

Olomouci mají například i v Bystřici pod Hostýnem, Domažlicích, Nové Pace a v Přelouči, což jsou zhruba desetitisícová města. Nutno podotknout, že nejvyšší ligová soutěž se hraje pouze ve větších městech. Nejmenším městem, ve kterém se hrála ligová soutěž, je Třinec, který má přibližně 35 tisíc obyvatel. Tento fakt svědčí o tom, že určitá hierarchická souvislost mezi počtem obyvatel a rozšířením florbalu v regionu existuje a především pak poukazuje na skutečnost, že kluby v prostředí naší nejvyšší soutěže musí mít určité finanční a kulturní zázemí. Toto zázemí přispívá ke zlepšování kvality a celkového rozvoje florbalu u nás.

Obr. 22: Koncentrace oddílů podle obcí ČR v roce 2007

Zdroj: CFBU

Při provedení korelace pořadí obcí podle počtu obyvatel a podle počtu klubů v nich působících (tab. 11) lze identifikovat určitou lineární závislost. Můžeme tak konstatovat, že florbal je v České republice skutečně soustředěn do větších měst s odpovídající infrastrukturou (sportovní haly). Při srovnání s ostatními zeměmi lze konstatovat ještě silnější korelaci v případě Lotyšska a Slovenska, ale její hodnoty je nutné interpretovat - vzhledem k mnohem menšímu počtu florbalových týmů - opatrně. Na druhé straně v Německu není analogická hodnota korelace signifikantní. V Německu jsou totiž florbalové aktivity výrazně více regionálně koncentrovány, převážná část klubů působí v Sasku a počet hráčů na obyvatele zdaleka není tak vysoký, jako v České republice, na Slovensku a v Lotyšsku.

Tab. 10: Srovnání pořadí měst podle velikosti a podle počtu oddílů v roce 2007

Pořadí největších měst		Města podle počtu klubů			Počet klubů na 10 000 obyvatel města*		
1.	Praha	1.	Praha	89	1.	Zďár nad Sázavou	1,226
2.	Brno	2.	Ostrava	19	2.	Trutnov	0,927
3.	Ostrava	3.	Brno	12	3.	Praha	0,749
4.	Plzeň	4.6.	Plzeň	5	4.	Mladá Boleslav	0,670
5.	Olomouc	4.6.	Liberec	5	5.	Ostrava	0,615
6.	Liberec	4.6.	Havířov	5	6.	Přerov	0,595
7.	České Budějovice	7.	České Budějovice	4	7.	Chomutov	0,576
8.	Ústí nad Labem	8-14.	Hradec Králové	3	8.	Havířov	0,569
9.	Hradec Králové	8-14.	Chomutov	3	9.	Jihlava	0,569
10.	Pardubice	8-14.	Jihlava	3	10.	Liberec	0,506
11.	Havířov	8-14.	Mladá Boleslav	3	11.	České Budějovice	0,422
21.	Jihlava	8-14.	Přerov	3	12.	Brno	0,327
22.	Chomutov	8-14.	Trutnov	3	13.	Hradec Králové	0,318
23.	Přerov	8-14.	Zďár nad Sázavou	3	14.	Plzeň	0,306
26.	Mladá Boleslav	15-23.	Olomouc	2			
34.	Trutnov	15-23.	Ústí nad Labem	2			
53.	Zďár nad Sázavou	24-363.	Pardubice	1			
*Města s třemi a více kluby							

Zdroj: CFBU, ESTAV

Tab. 11: Korelace pořadí 40 největších měst podle počtu obyvatel a podle počtu klubů za ČR, Slovensko, Německo, Lotyšsko za rok 2007

			Pořadí měst	CZ kluby	SK kluby	LAT kluby	GER kluby
Spearman's rho	Pořadí měst	Correlation Coefficient	1	,634(**)	,787(*)	,682(**)	0,303
		Sig. (2-tailed)	.	0,000	0,012	0,007	0,221
				N = 37	N = 9	N = 14	N = 18

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Zdroj: CFBU, SZFB, LFS, DUB, WIKIPEDIA

Závěr

Florbal a jeho šíření představuje jednu z relativně nových aktivit, které dokumentují dynamiku a změny globalizujícího se světa. Tato práce se snažila postihnout geografické aspekty toho fenoménu a procesu.

Základní hypotéza, že florbal vznikl a utvářel se ve vyspělých zemích s tradicí ledního hokeje, se potvrdila nejen na základě získaných faktických informací, ale i na základě statistické analýzy dat. Při porovnávání registrovaných hráčů florbalu a ledního hokeje i při porovnávání vstupu národních svazů obou sportů do mezinárodní federace byla potvrzena kladná korelace. V devadesátých letech se sport začal rozvíjet i v České republice, která nejenže svojí hráčskou základnou překonala tradiční florbalové země jako Norsko a dokonce i Švýcarsko, ale také přispěla svým dílem k dalšímu rozvoji florbalu (viz příloha 2).

Podle zjištěných informací, se florbal šířil a stále šíří především přes aktéry z florbalově nejvyspělejších zemí, které se různým způsobem aktivně angažují či angažovali v tomto sportu. Ze začátku se sport šířil především přes studenty a mladé lidi, příkladem je šíření florbalu do Finska, Čech, Japonska a dalších zemí. Později se začal šířit i přes podnikatele, trenéry, zaměstnance poboček skandinávských společností, humanitární pracovníky a podobně.

Ve většině případů byl sport rozšířen ze Švédska, tedy ze země, ve které sport vznikl a má zde největší základnu registrovaných hráčů. V tomto směru lze pozorovat podobný scénář, jakým se šířily i jiné sporty v jejich začátcích, například fotbal (z Velké Británie), lední hokej (z Kanady) a další. To, že se florbal šíří především ze Švédska, Finska a Švýcarska potvrzuje, že sport se šíří ze zemí, kde sport vznikl a které jsou ekonomicky silné (viz Bottenburg 2001).

V několika případech se pak dá hovořit o „efektu sousedních regionů“, příkladem šíření je Švýcarsko – Itálie, Indie – Pákistán, ale třeba i Česko – Slovensko.

Na základě statistických analýz dat můžeme potvrdit i druhou hypotézu, protože v mnoha případech se florbal koncentruje především do zázemí větších měst, resp. univerzitních měst, odkud je většinou šířen dál. Hypotézu potvrzuje pozitivní korelace

mezi počtem univerzit ve městech a počtem florbalových týmů ve čtyřech vybraných „florbalových“ zemích.

Toto zjištění podporuje také porovnání výskytu florbalu s volejbalem a basketbalem, kde nejvyšší korelace vyšla právě u florbalu. Hypotézu lze dále opřít i o fakt, že 54 % florbalových týmů první a druhé ligy hraje v univerzitním městě. Přičemž v případě volejbalu činí tento podíl 33% a u basketbalu 50%. Při zkoumání korelace pořadí měst podle počtu obyvatel a podle počtu klubů, vyšla poměrně silná korelace u České republiky, Lotyšska a Slovenska, naopak v Německu se nepotvrdila. Lze tedy konstatovat, že ve zkoumaných zemích kromě Německa, jsou florbalové kluby do jisté míry hierarchicky rozloženy v závislosti na velikosti měst. Existují ovšem výjimky, v případě, že jako v Německu, jsou florbalové aktivity koncentrovány převážně v jediném regionu.

Studie ukázala, že se florbal hraje i v jiných, méně rozvinutých částech světa. Zde má však většinou pouze lokální význam a počet registrovaných hráčů je zanedbatelný.

Florbal je přijímán většinou v zemích, kde je rozvinuto sportovní zázemí her příbuzných florbalu (zejména lední hokej, pozemní hokej) a tamější společnost a fanoušci jsou takovému sportu nakloněni. V Česku byla např. důležitá podpora vlivných osob a hl. města Prahy při pořádání turnaje Czech Open, který přispěl k větší popularitě sportu v zemi.

I přesto, že se v Česku hraje čtvrtá nejlepší florbalová liga světa, po finanční stránce se situace se švýcarskou, švédskou ani finskou ligou zatím nedá srovnávat. Vše ve Švýcarsku spěje k tomu, že do několika let bude soutěž plně profesionální, to by vedlo k rozšíření trhu s hráči, který už nyní ukazuje každoroční růst (viz příloha 7).

Poslední hypotéza, která předpokládala, že profesionalizace sportu je záležitostí ekonomicky vyspělejších a vůči světovým trendům více otevřených zemí, se přímo nepotvrdila (mimo jiné i pro nízký počet florbalových zemí, resp. profesionalizovaných soutěží), ale je pravděpodobné, že tomu tak v budoucnu bude.

Práce dokumentuje neustálý rozvoj florbalu a jeho geografickou disperzi (určitou otázku pouze vzbuzuje pokles registrovaných hráčů ve Švédsku v posledním období). Očekávat lze rozmach sportu zejména na Slovensku, v Německu, v pobaltských státech, a pravděpodobně také v Asii a Severní Americe.

Zatím se ukázalo, že organizace větších turnajů mělo pro pořádající země blahodárny vliv na jejich další florbalový vývoj. Příkladem může být mistrovství světa mužů ve Švédsku v roce 1996, v České republice v roce 1998, ale i mistrovství světa žen v Singapuru v roce 2005. Právě vrcholné a tudíž více medializované aktivity budou v dnešním globalizovaném světě hrát klíčovou roli při dalším rozvoji a geografické expanzi florbalu.

Literatura a použité zdroje

- BALE, J. 1989, *Sports geography*. London: E. & F.N. Spon.
- BALE, J. 2000, *Sportscapes*.(Sheffield: Geographical Association).
- BOTTENBURG, V.M., 2001, *Global Games*, Urbana: University of Illinois Press, 2001, s.282. ISBN 0-252-02654-3
- BÜCHTING, F. 2008. *Unihockey hinterm Deich*. *Unihockeymag* [online]. 1/2008, s. 23 [cit.3.červenec2008].Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- CIA. 2008.. *The World Fact Book* [online].[cit.22. červen 2008]. Dostupné na WWW: <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/> >
- ČFBU. Český florbalový svaz [online]. [cit. 8.června 2008]. Dostupné na WWW: < <http://www.cfbu.cz/> >
- ČTK. 2003. *florbalista Cepek je hvězdou švýcarské ligy*. [online]. [cit. 20. červen 2008]. Dostupné na internetu:<http://sport.idnes.cz/florbalista-cepek-je-hvezdou-svycarske-ligy-fm2-/florbal.asp?c=A030807_100359_sporty_mah >
- ČTK. 2007. *MOV přijal nová pravidla pro výběr sportů*. [online]. [cit. 5. červen 2008]. Dostupné na internetu: <http://oh.idnes.cz/mov-prijal-nova-pravidla-pro-vyber-sportu-fia-/sport_oh.asp?c=A070706_212030_sport_oh_ot>
- DE CHANO, L. & SHELLEY, F. (2004), *Using sports to teach geography*, Journal of Geography, vol. 103, no. 5, str. 185 ISBN 1-59971-982-7
- DEAR, M., 1988, *The postmodern challenge: Reconstructing human geography*. Transactions of the Institute of British Geographers
- DUB [online]. 2009 [cit. 5. května 2009]. Dostupné na WWW: < <http://www.unihockey.de/> >
- Estav. 2008. *Přehled 50 největších českých měst podle počtu obyvatel*. [online]. [cit. 20. červen 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.estav.cz/stat/top/mesta-obyv-cz.asp>>

FIBA [online]. 2009 [cit. 5. května 2009]. Dostupné na WWW:< <http://www.fiba.com/>>

FIFA. 2007. *FIFA Big Count 2006: 270 million people active in football*. [online].

[cit. 22. červen 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.fifa.com/aboutfifa/media/newsid=529882.html>>

FIVB [online]. 2009 [cit. 5. května 2009]. Dostupné na WWW:< <http://www.fivb.org/>>

FloorBall Canada. [online]. 2007 [cit. 15. červenec 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.floorball-canada.ca/>>

Floorball for all. [online]. [cit. 14. června 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.floorball4all.info/home.html>>

FONG-YI, L. 1999. *Floorball's penetration of Australia: Rethinking the nexus of globalisation and marketing*. Sport Management Review, SMAANZ, 1999, 2, s.133–149.

FREJVALD, D. 2006 *Historie a vývoj florbalu u nás*. Brno, 2006. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií.

HÄGERSTRAND, T. 1953, *Innovationsförloppet ur korologisk synpunkt*, C.W.K Gleerup, Lund, Sweden. Translated as *Innovation Diffusion As a Spatial Process*, Chicago, University of Chicago Press, 1967.

HRON, L. 2005. *Nejlepší florbalista světa: Nejsem boháč*. [online]. 2005

[cit. 18. červen 2008]. Dostupné na Internetu:<http://sport.idnes.cz/nejlepsi-florbalista-sveta-nejsem-bohac-f0v-/florbal.asp?c=A050821_163141_sporty_rav>

IFF [online]. 2008 [cit. 20. května 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.floorball.org/default.asp>>

IIHF [online].2008 [cit. 2.srpna 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.iihf.com/>>

Innebandymagazinet [online]. [cit. 5.července 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.innebandymagazinet.se/>>

JELÍNEK, R., REGAL, P., SPURNÝ, Z., TOMEŠ, J. (2000), *První fotbalový atlas světa*, Infokart, s.137, ISBN: 80-902832-0-9

- KAUFMAN, J. & PATTERSON, O. (2005), *Cross-national cultural diffusion : The global spread of cricket = Diffusion culturelle internationale*, American sociological review, Harvard University, ETATS-UNIS, 2005, 70, no1, pp. 82-110 [29 page(s) (article)] (3 p.1/4)
- Knowledgepush. [online]. 2003 [cit. 14. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.knowledgerush.com/kr/encyclopedia/Floorball/>>
- KOTEN, J. 2007. *462 mezinárodních přestupů v roce 2006*. [online]. 2007 [cit. 5. července 2008]. Dostupné na WWW:<<http://www.sweb.cz/florbalpe/se070219.htm>>
- KRATOCHVÍL, J. 2008. Stein auf Stein Berlin. *Unihockeymag* [online]. 1/2008, s. 22 [cit. 3. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2008. Bully am Zuckerhut. *Unihockeymag* [online]. 2/2008, s. 25-27 [cit. 3. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2008. Bersekutu Bertambah Mutu. *Unihockeymag* [online]. 3/2008, s. 17-18 [cit. 3. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2007. Tückischer Stillstand. *Unihockeymag* [online]. 4/2007, s. 15-16 [cit. 3. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2007. Rhapsody in Blue. *Unihockeymag* [online]. 6/2007, s. 29-30 [cit. 4. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2007. Warten auf Godot. *Unihockeymag* [online]. 7/2007, s. 21-22 [cit. 4. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2007. Vanity Fair. *Unihockeymag* [online]. 8/2007, s. 4-7 [cit. 4. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2007. Besser als Don Quijote. *Unihockeymag* [online]. 10/2007, s. 25-27 [cit. 4. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.

- KRATOCHVÍL, J. 2007. Ka-Ching. *Unihockeymag* [online].11/2007, s. 19-21 [cit. 4. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- KRATOCHVÍL, J. 2007. Unihockey im Outback. *Unihockeymag* [online]. 12/2007, s. 24-26 [cit. 4. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.unihockeymag.de/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=86>.
- LFS [online]. 2009 [cit. 5. května 2009]. Dostupné na WWW: < <http://www.floorball.lv>>
- Planet Floorball [online]. 2008 [cit. 1. června 2008]. Dostupné na internetu: <<http://www.planetfloorball.com>>
- ROGERS, E.M. (1983). *Diffusion of innovations* (3rd ed.). New York: Free Press., 1983, s. 453, ISBN 0029266505
- Salibandynet. [online]. 2008 [cit. 15. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.salibandy.net/>>
- SIBF [online]. [cit. 8.června 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.innebandy.se/>>
- SZFB [online]. 2009 [cit. 5. května 2009]. Dostupné na WWW: < <http://www.szfb.sk/>>
- The floorball specialist [online]. [cit. 20. května 2008]. Dostupné na internetu: <<http://web.singnet.com.sg/~nsntrdg1/aboutus.html>>
- THOMA, J., & CHALIP, L. (1996). *Sport governance in the global community*. Wheeling, Fitness Information Technology, s. 236, ISBN 1885693036
- Unihockey Portal [online]. 2004 [cit. 6. června 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.unihockey-portal.de>>
- WAGNER, P. 1981, *Sport: culture and geography*. In: A Pred (ed), *Space and Time in Geography* (Lund, Sweden: Gleerup), .s. 85-108., ISBN 9140306038
- WFC C 2008 Slovakia [online]. 2008 [cit. 20. května 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.wfc2008.sk/news.php>>
- World Floorball Championship. [online]. 2007 [cit. 14. červenec 2008]. Dostupné na WWW: <<http://www.wfc2008.cz/>>

World Floorball Linkpage [online]. 2006 [cit. 24. května 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.floorball-linkpage.com/index.php>>

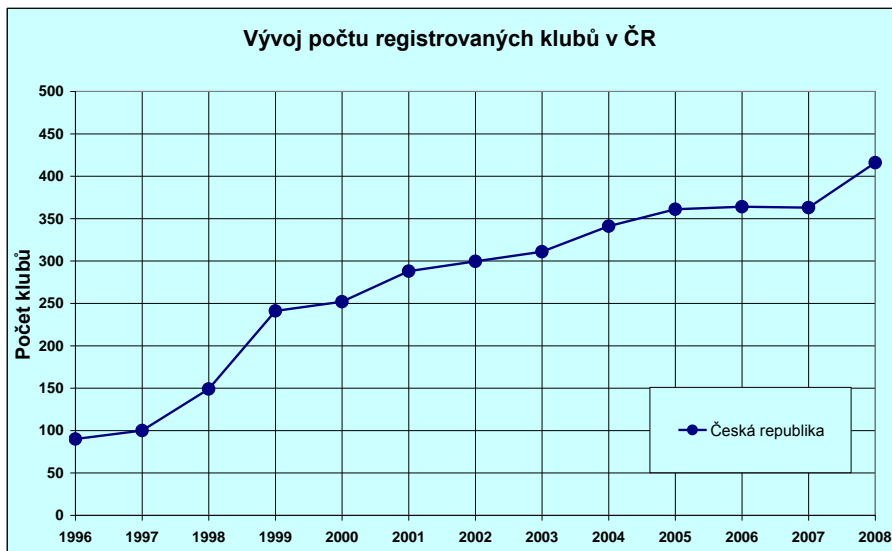
World Hockey [online]. [cit. 22.července 2008]. Dostupné na WWW:

<<http://www.fihockey.org>>

ZEJDA, Z. 2008. *florbal – historie a vývoj ligy*. Praha, 2008. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií.

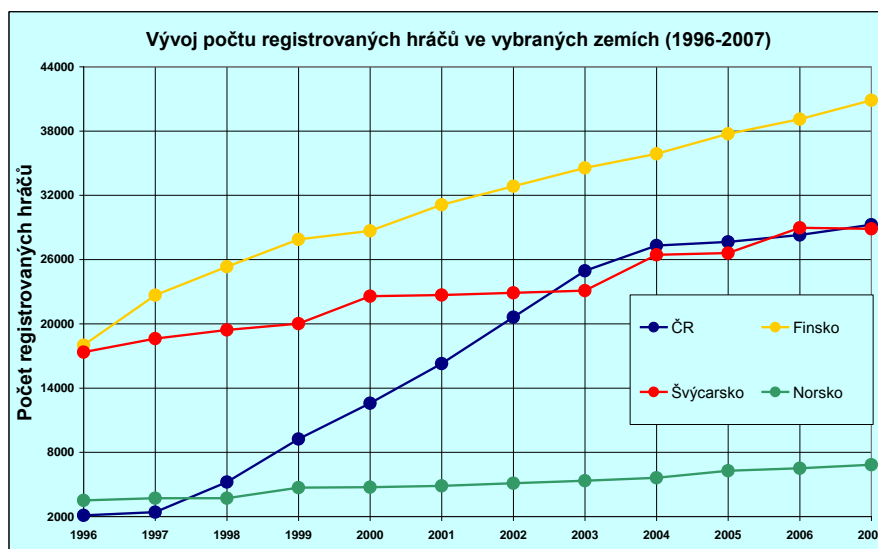
Přílohy

Příloha 1: Vývoj počtu registrovaných klubů v ČR (1996-2008)

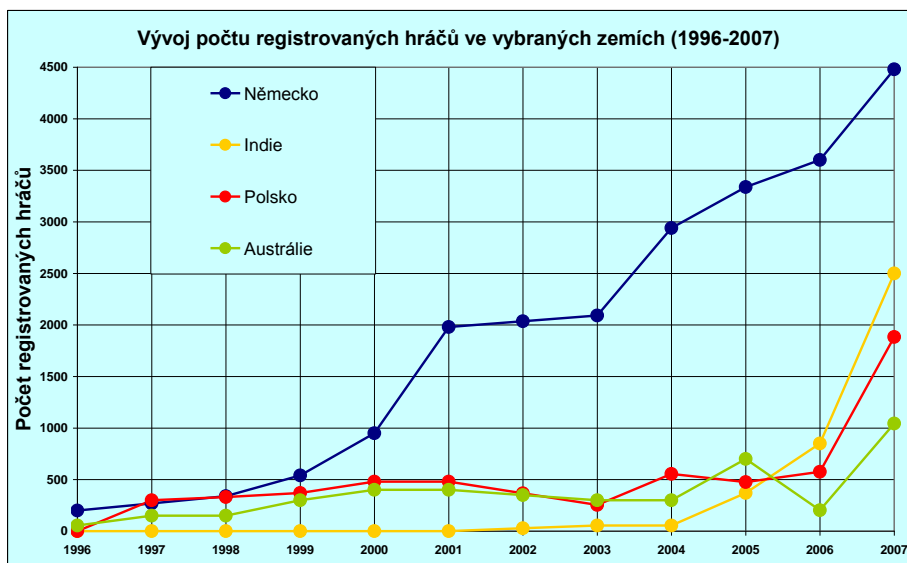
Zdroj: IFF, CFBU

Příloha 2: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve vybraných zemích (1996-2007)

Zdroj: IFF

Příloha 3: Vývoj počtu registrovaných hráčů ve vybraných zemích (1996-2007)

Zdroj: IFF

Příloha 4: Obce ČR, ve kterých sídlí více jak jeden oddíl (2007)

2 x	3 x	4 x	5 x	12 x	19 x	89 x
Bohumín	Hradec Králové	České Budějovice	Havířov	Brno	Ostrava	Praha
Bystřice pod Hostýnem	Chomutov		Liberec			
Domažlice	Jihlava		Plzeň			
Hodonín	Mladá Boleslav					
Kutná Hora	Přerov					
Mariánské Lázně	Trutnov					
Most	Žďár nad Sázavou					
Náchod						
Nová Paka						
Nymburk						
Olomouc						
Prostějov						
Přelouč						
Příbram						
Strakonice						
Tábor						
Třebíč						
Uherský Brod						
Uničov						
Ústí nad Labem						
Ústí nad Orlicí						
Zlín						
Žatec						

Zdroj: CFBU

Příloha 5: Příjmy IFF (1996;2005;2006;2007;2008)

Kosten - Offizielle Einnahmen der International Floorball Federation					
Costs	1996	2005	2006	2007	2008
Transfers	-	30.000	58.500	60.000	62.400
Participation fess	-	124.000	154.000	147.000	165.000
Organizers fee	-	20.000	64.000	64.000	75.000
Membership fee	29.000	66.000	79.000	90.500	91.500
Fines	-	178.000	-	-	-
Sponsors & ads	7.500	200.000	123.000	180.000	225.000
Office support	23.000	1.000	75.000	75.000	75.000
Sales	-	-	-	8.500	12.500
TV	15.000	-	-	35.000	60.000
Material approval	-	-	220.000	230.200	246.500
Other	43.000	16.000	1.000	-	2.000
TOTAL	79.500	619.000	774.500	890.200	1.014.900

Quelle: IFF

Zdroj: Unihockeymag č. 11/2007: Das Budget der IFF, s 19.

Příloha 6: Divácké návštěvy švédské nejvyšší soutěže (1991-2008)

Zdroj: SIBF

Příloha 7: Mezinárodní přestupy (1998-2006), pořadí destinačních zemí

Počty mezinárodních přestupů	Pořadí zemí (2006)
1998: 202	
1999: 194	1. Švédsko: 119
2000: 195	2. Švýcarsko: 80
2001: 202	3. Norsko: 71
2002: 231	4. Finsko: 53
2003: 271	5. Dánsko: 26
2004: 329	
2005: 407	
2006: 462	

Zdroj: <http://www.sweb.cz/florbalpe/se070219.htm>

Příloha 8: Členské země IIHF podle roku přijetí (1908-2008)

Členské země IIHF			
France	1908	New Zealand	1977
Czech Republic	1908	Hong Kong	1983
Great Britain	1908	Chinese Taipei	1983
Switzerland	1908	Mexico	1985
Belgium	1908	Greece	1987
Germany	1909	India	1989
Austria	1912	Thailand	1989
Luxembourg	1912	Israel	1991
Sweden	1912	Turkey	1991
Canada	1920	Kazakhstan	1992
United States	1920	Azerbaijan	1992
Spain	1923	Belarus	1992
Romania	1924	Croatia	1992
Italy	1924	Iceland	1992
Poland	1926	Slovenia	1992
Hungary	1927	South Africa	1992
Finland	1928	Ukraine	1992
Japan	1930	Slovakia	1993
Latvia	1931	Andorra	1995
Netherlands	1935	Singapore	1996
Norway	1935	Ireland	1996
Estonia	1935	Portugal	1999
Australia	1938	Mongolia	1999
Lithuania	1938	Armenia	1999
Serbia	1939	Bosnia and Herzegovina	2001
Denmark	1946	United Arab Emirates	2001
Russia	1952	Liechtenstein	2001
Bulgaria	1960	Macedonia	2001
South Korea	1960	Macau	2005
China	1963	Malaysia	2006
North Korea	1963	Moldova	2008

Zdroj: IIHF